

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ

JÁN MAZÁK

της 18ης Δεκεμβρίου 2008¹

I — Εισαγωγή

1. Με διάταξη της 6ης Ιουλίου 2007 που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 25 Ιουλίου 2007, το Corte d'Appello di Torino (εφετείο του Τορίνο) (Ιταλία) υπέβαλε διάφορα προδικαστικά ερωτήματα βάσει του άρθρου 234 ΕΚ σχετικά, αφενός, με το κύρος του κανονισμού (ΕΚ) 1347/2001 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2001, για τη συμπλήρωση του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) 1107/96 της Επιτροπής σχετικά με την καταχώριση των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92² του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 1992, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων³ (στο εξής: κανονισμός 2081/92) και, αφετέρου, σχετικά με την ερμηνεία του κανονισμού 1347/2001 (στο εξής: κανονισμός 1347/2001).

2. Το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν, λαμβανομένων υπόψη των τυπικών και ουσιαστικών προϋποθέσεων που επιβάλλει ο κανονισμός 2081/92, η ονομασία «Bayerisches Bier» καταχωρίστηκε νομοτύπως

βάσει του κανονισμού 1347/2001 ως προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (στο εξής: ΠΓΕ) και, ενδεχομένως, κατά πόσον η ΠΓΕ επηρεάζει το κύρος ή τη δυνατότητα χρήσεως προϋφισταμένων εμπορικών σημάτων για τις μπίρες που περιλαμβάνουν στην ονομασία τους τη λέξη «Bavaria».

3. Τα προδικαστικά ερωτήματα ανέκυψαν στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, της Bayerischer Brauerbund eV (στο εξής: Bayerischer Brauerbund) και, αφετέρου, της Bavaria NV και Bavaria Italia Srl (στο εξής: Bavaria και Bavaria Italia) σχετικά με τη χρήση από την τελευταία διεθνών εμπορικών σημάτων που περιέχουν τη λέξη «Bavaria».

4. Συναφείς προσφυγές ασκήθηκαν ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων και, συγκεκριμένα, ενώπιον του Πρωτοδικείου στις 6 Δεκεμβρίου 2007 (Τ-178/06, Bavaria κατά Συμβουλίου) και ενώπιον του Δικαστηρίου, στις 20 Μαρτίου 2008 (C-120/08, Bayerischer Brauerbund). Οι δύο διαδικασίες ανεστάλησαν στις 6 Δεκεμβρίου 2007 και στις 20 Μαρτίου 2008 αντιστοίχως, εν αναμονή εκδόσεως της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

2 — ΕΕ L 182, σ. 3.

3 — ΕΕ L 208, σ. 1.

II — Νομικό πλαίσιο

[...]

A — Κανονισμός 2081/92

2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη άλλων ειδικών κοινοτικών διατάξεων.»

5. Ο κανονισμός 2081/92 θεσπίζει ένα πλαίσιο κοινοτικών κανόνων που σκοπούν στην προστασία των ονομασιών προελεύσεως και των γεωγραφικών ενδείξεων που έχουν καταχωριστεί για ορισμένα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, οσάκις υπάρχει σύνδεσμος μεταξύ των χαρακτηριστικών του προϊόντος ή του τροφίμου και της γεωγραφικής προέλευσής του. Ο κανονισμός αυτός θεσπίζει ένα σύστημα καταχωρίσεως στο κοινοτικό επίπεδο των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης που παρέχει προστασία εντός όλων των κρατών μελών.

7. Το παράρτημα I του κανονισμού 2081/92, που φέρει τον τίτλο «Τρόφιμα στα οποία αναφέρεται το άρθρο 1, παράγραφος 1», μνημονεύει την μπίρα στην πρώτη περίπτωση.

8. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92 ορίζει:

6. Το άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 2081/92 ορίζει:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

«1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους κανόνες προστασίας των ονομασιών προέλευσης και των γεωγραφικών ενδείξεων των προοριζομένων για ανθρώπινη κατανάλωση γεωργικών προϊόντων που αναφέρονται στο παράρτημα II της Συνθήκης και των τροφίμων που αναφέρονται στο παράρτημα I του παρόντος κανονισμού, καθώς και των γεωργικών προϊόντων που αναφέρονται στο παράρτημα II του παρόντος κανονισμού.

[...]

β) “ονομασία προέλευσης”: το όνομα μιας περιοχής, ενός συγκεκριμένου τόπου ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μιας χώρας,

το οποίο χρησιμοποιείται στην περιγραφή ενός γεωργικού προϊόντος ή ενός τροφίμου:

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως “ονομασία που έχει καταστεί κοινή” νοείται το όνομα ενός γεωργικού προϊόντος ή ενός τροφίμου, το οποίο, αν και αναφέρεται στον τόπο ή στην περιοχή όπου το εν λόγω γεωργικό προϊόν ή τρόφιμο έχει παραχθεί αρχικά ή εμπορευθεί, έχει πλέον καταστεί κοινό όνομα ενός γεωργικού προϊόντος ή ενός τροφίμου.

— που κατάγεται από αυτή την περιοχή, τον συγκεκριμένο τόπο ή τη χώρα αυτή,

Για να διαπιστωθεί αν ένα όνομα έχει καταστεί κοινό, λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες, και ιδίως:

— και του οποίου η ποιότητα ή τα χαρακτηριστικά οφείλονται κυρίως ή αποκλειστικά στο γεωγραφικό περιβάλλον που περιλαμβάνει τους φυσικούς και ανθρώπινους παράγοντες, και του οποίου η παραγωγή, η μεταποίηση και η επεξεργασία λαμβάνουν χώρα στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή.»

— η υφισταμένη κατάσταση στο κράτος μέλος από το οποίο προέρχεται το όνομα και στις περιοχές καταναλώσεως,

— η κατάσταση που επικρατεί σε άλλα κράτη μέλη,

9. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, ορίζει:

— η οικεία, εθνική ή κοινοτική, νομοθεσία.

«1. Οι ονομασίες που έχουν καταστεί κοινές δεν καταχωρίζονται.

Εάν, κατά την εφαρμογή της διαδικασίας των άρθρων 6 και 7, μια αίτηση καταχώρισης απορρίπτεται διότι μια ονομασία έχει κατα-

στεί κοινή, η Επιτροπή δημοσιεύει την απόφαση αυτή στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.»

10. Κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 2081/92:

«1. Οι καταχωρισθείσες ονομασίες προελεύσεως προστατεύονται από:

α) οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση εμπορική χρήση μιας καταχωρισμένης ονομασίας για προϊόντα που δεν καλύπτονται από την καταχώριση, εφόσον τα προϊόντα αυτά είναι συγκρίσιμα με τα προϊόντα που έχουν καταχωριστεί με την ονομασία αυτή ή εφόσον η χρήση αυτή αποτελεί εκμετάλλευση της φήμης της προστατευόμενης ονομασίας»

β) κάθε αντιποίηση, απομίμηση ή υπαινιγμό, ακόμη και αν αναφέρεται η πραγματική καταγωγή του προϊόντος ή αν η προστατευόμενη ονομασία χρησιμοποιείται σε μετάφραση ή συνοδεύεται από εκφράσεις όπως: “είδος”, “τύπος”, “μέθοδος”, “τρόπος”, “απομίμηση” ή παρόμοιες»

γ) οποιαδήποτε άλλη ψευδή ή απατηλή ένδειξη όσον αφορά την προέλευση, την καταγωγή, τη φύση ή τις ουσιαστικές ιδιότητες του προϊόντος, αναγραφόμενη στη συσκευασία ή στο περιτύλιγμα, στο διαφημιστικό υλικό ή σε έγγραφα που αφορούν το συγκεκριμένο προϊόν, καθώς και τη χρησιμοποίηση για τη συσκευασία του προϊόντος δοχείου που μπορεί να οδηγήσει σε εσφαλμένη εντύπωση ως προς την καταγωγή του»

δ) οποιαδήποτε άλλη πρακτική ικανή να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά την πραγματική καταγωγή του προϊόντος.

[...]»

11. Το άρθρο 14 του κανονισμού 2081/92 αφορά τη σχέση μεταξύ των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης ή των γεωγραφικών ενδείξεων και των εμπορικών σημάτων. Το άρθρο 14, παράγραφοι 2 (ως είχε αρχικώς) και 3, ορίζει:

«2. Τηρουμένης της κοινοτικής νομοθεσίας, η χρήση σήματος το οποίο αντιστοιχεί σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13, που έχει καλοπίστως καταχωρηθεί

πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισης της ονομασίας προέλευσης ή της γεωγραφικής ένδειξης, μπορεί να συνεχιστεί παρά την καταχώριση μιας ονομασίας προέλευσης ή μιας γεωγραφικής ένδειξης, εάν δεν διαπιστωθεί ότι το εν λόγω σήμα θίγεται από τους λόγους ακυρότητας ή έκπτωσης που προβλέπονται αντίστοιχα από το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ζ', και το άρθρο 12, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων [4].

3. Μια ονομασία προέλευσης ή μια γεωγραφική ένδειξη δεν καταχωρείται όταν, λαμβανομένης υπόψη της φήμης ενός σήματος, του γεγονότος ότι είναι ευρύτατα γνωστό και της διάρκειας χρησιμοποίησής του, η καταχώριση θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή όσον αφορά την πραγματική ταυτότητα του προϊόντος.»

12. Το άρθρο 14 του κανονισμού 2081/92 τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 692/2003 του Συμβουλίου⁵, που τέθηκε σε ισχύ στις 24 Απριλίου 2003.

13. Η ενδέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 692/2003 αναφέρει συναφώς:

«Το άρθρο 24, παράγραφος 5, της συμφωνίας TRIPs δεν αφορά μόνο τα καταχωρηθέντα ή κατατεθέντα σήματα, αλλά και τις περιπτώσεις σημάτων που μπορούν να καθιερωθούν με τη χρήση, πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία αναφοράς, ιδίως την ημερομηνία προστασίας της ονομασίας στην χώρα καταγωγής. Θα πρέπει, κατά συνέπεια, να τροποποιηθεί το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92. Η ημερομηνία αναφοράς που προβλέπεται στον εν λόγω κανονισμό θα πρέπει να είναι η ημερομηνία προστασίας στην χώρα καταγωγής ή η ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισης της γεωγραφικής ένδειξης ή της ονομασίας προέλευσης, ανάλογα αν πρόκειται, αντιστοίχως, για ονομασία που υπόκειται στο άρθρο 17 ή στο άρθρο 5 του ιδίου κανονισμού. Επιπλέον, στο άρθρο 14, παράγραφος 1, η ημερομηνία αναφοράς θα πρέπει να είναι η ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισης αντί της ημερομηνίας της πρώτης δημοσίευσης.»

14. Το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 692/2003, ορίζει τα ακόλουθα:

«2. Τηρουμένου του κοινοτικού δικαίου, η χρήση σήματος που αντιστοιχεί σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13, το οποίο έχει κατατεθεί, καταχωρηθεί ή, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία, καθιερωθεί με τη χρήση,

4 — ΕΕ 1989, L 40, σ. 1 (στο εξής: οδηγία περί σημάτων).

5 — Κανονισμός της 8ης Απριλίου 2003 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων (ΕΕ L 99, σ. 1).

καλή τη πίστει, στο έδαφος της Κοινότητας είτε πριν από την ημερομηνία προστασίας στη χώρα καταγωγής είτε πριν από την ημερομηνία κατάθεσης στην Επιτροπή της αίτησης καταχώρισης της ονομασίας προέλευσης ή της γεωγραφικής ένδειξης, μπορεί να συνεχιστεί παρά την καταχώριση μιας ονομασίας προέλευσης ή μιας γεωγραφικής ένδειξης, εάν δεν διαπιστωθεί ότι το εν λόγω σήμα θίγεται από τους λόγους ακυρότητας ή έκπτωσης που προβλέπονται από την πρώτη οδηγία 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων ή/και από τον κανονισμό (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα αντίστοιχα.»

καταχωρίσουν δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

2. Η Επιτροπή καταχωρίζει, με τη διαδικασία του άρθρου 15, τις αναφερόμενες στην πρώτη παράγραφο ονομασίες οι οποίες συμφωνούν με τα άρθρα 2 και 4. Το άρθρο 7 δεν εφαρμόζεται. Πάντως, οι κοινές ονομασίες δεν καταχωρίζονται.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν την εθνική προστασία των ονομασιών που ανακοινώνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 μέχρι την ημερομηνία που θα ληφθεί απόφαση για την καταχώριση.»

15. Ως παρέκκλιση από τη συνήθη διαδικασία που προβλέπουν τα άρθρα 5 έως 7 του κανονισμού 2081/92, το άρθρο 17 του κανονισμού αυτού θεσπίζει απλουστευμένη διαδικασία για την καταχώριση των ΠΓΕ ή μια προστατευόμενη ονομασία προέλευσης που εφαρμόζεται στην καταχώριση ονομάτων που υπάρχουν ήδη κατά την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του κανονισμού αυτού. Το άρθρο 17 ορίζει τα ακόλουθα:

16. Η απλουστευμένη διαδικασία του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 καταργήθηκε από τις 24 Απριλίου 2003 με τον κανονισμό 692/2003.

B — Κανονισμός 1347/2001

«1. Εντός προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή ποιες από τις νομίμως προστατευόμενες ονομασίες τους ή, στα κράτη μέλη που δεν υπάρχει σύστημα προστασίας, ποιες από τις ονομασίες που έχουν καθιερωθεί με τη χρήση επιθυμούν να

17. Βάσει του κανονισμού 1347/2001 καταχωρίστηκε το όνομα «Bayerisches Bier», που κοινοποίησε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ως ΠΓΕ, με την απλουστευμένη διαδικασία του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92, και προστέθηκε το όνομα αυτό

στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) 1107/96 της Επιτροπής⁶ από 5ης Ιουλίου 2001.

“Bayerisches Bier” διότι πληρούν τους όρους του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92.»

18. Η τρίτη και η τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1347/2001 είναι οι ακόλουθες:

III — Ιστορικό της διαφοράς, διαδικασία και προδικαστικά ερωτήματα

«(3) Οι διαβιβασθείσες πληροφορίες επιτρέπουν να διαπιστωθεί η ύπαρξη του εμπορικού σήματος “Bavaria” καθώς και της εγκυρότητας του σήματος αυτού. Επιπλέον, βάσει των πραγματικών περιστάσεων και των διαθεσίμων πληροφοριών, θεωρήθηκε ότι η καταχώριση της ονομασίας “Bayerisches Bier” δεν πρόκειται να προκαλέσει σύγχυση στον καταναλωτή όσον αφορά την πραγματική ταυτότητα του προϊόντος. Ως εκ τούτου η γεωγραφική ένδειξη “Bayerisches Bier” και το εμπορικό σήμα “Bavaria” δεν βρίσκονται στην κατάσταση που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92.

(4) Η χρήση ορισμένων σημάτων, π.χ. του ολλανδικού σήματος “Bavaria” και του δανικού σήματος “Høker Bajer” μπορεί να συνεχισθεί παρά την καταχώριση της γεωγραφικής ένδειξης

19. Η Bayerischer Brauerbund, που ιδρύθηκε το 1880, είναι γερμανική ένωση που έχει ως σκοπό την προώθηση των κοινών συμφερόντων των εταιριών και, ειδικότερα, την προστασία στη Γερμανία και στο εξωτερικό της ΠΓΕ «Bayerisches Bier», της οποίας έχει την κυριότητα από της καταχωρίσεώς της διά του κανονισμού 1347/2001. Από το 1968, έχει επίσης την κυριότητα των διεθνών συλλογικών σημάτων «Bayrisch Bier» και «Bayerisches Bier».

20. Η Bavaria είναι ολλανδική επιχείρηση παραγωγής μπίρας που δραστηριοποιείται στη διεθνή αγορά. Αρχικά ονομαζόταν «Firma Gebroeders Swinkels», πλην όμως, από το 1930, η επίσημη εταιρική επωνυμία της είναι «Bavaria». Η Bavaria Italia ανήκει στον όμιλο εταιριών Bavaria.

21. Η Bavaria και η Bavaria Italia είναι αντιστοίχως δικαιούχος και χρήστης διαφόρων διεθνών εμπορικών σημάτων που ισχύουν στην Ιταλία και σε άλλα μέρη και περιέχουν,

6 — Κανονισμός της Επιτροπής, της 12ης Ιουνίου 1996, σχετικά με την καταχώριση των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 (ΕΕ L 148, σ. 1).

μαζί με άλλες εκφράσεις ή εικονιστικά στοιχεία, τη λέξη «Bavaria» ως κύριο στοιχείο.

22. Με προσφυγές που άσκησε ενώπιον του Tribunale di Torino (περιφερειακό δικαστήριο, Τορίνο) στις 27 Σεπτεμβρίου 2004, αφού είχε ασκήσει παρόμοιες προσφυγές σε διάφορα άλλα ευρωπαϊκά κράτη και ιδίως στη Γερμανία και στην Ισπανία, η Bayerischer Brauerbund επιχείρησε να απαγορεύσει στην Bavaria και στην Bavaria Italia τη χρήση, εντός της Ιταλίας, των σημάτων αυτών, ζητώντας την έκδοση παρεμπίπτουσας απόφασης περί της ακυρώσεως ή ανακλήσεως των εν λόγω σημάτων. Η Bayerischer Brauerbund παρατήρησε ότι τα σήματα έρχονται σε σύγκρουση, κατά την έννοια των άρθρων 13 και 14 του κανονισμού 2081/92, με την ΠΓΕ «Bayerisches Bier» και, εν πάση περιπτώσει, ότι περιέχουν γεωγραφική ένδειξη —τη λέξη «Bavaria»— που είναι κοινή ονομασία και παραπλανά ως προς τη γεωγραφική προέλευση της εν λόγω μπίρας, δεδομένου ότι οι μπίρες αυτές είναι ολλανδικές.

23. Με απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2006, το Tribunale di Torino δέχθηκε την αίτηση της Bayerischer Brauerbund και απαγόρευσε τη χρήση των εν λόγω εμπορικών σημάτων στην Ιταλία, με το σκεπτικό ότι είναι παραπλανητικά και προσβάλλουν την ΠΓΕ «Bayerisches Bier».

24. Η Bavaria και η Bavaria Italia άσκησαν έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου προβάλλοντας διάφορους ισχυρισμούς.

25. Κατά το αιτούν δικαστήριο, ο κρίσιμος ισχυρισμός εν προκειμένω αφορά την άποψη του Tribunale di Torino ότι δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως βάσει του άρθρου 234 ΕΚ όσον αφορά το κύρος του κανονισμού 1347/2001, για τον λόγο ότι η Bavaria Italia δεν προσέβαλε την πράξη αυτή απευθείας βάσει του άρθρου 230 ΕΚ, δηλαδή δύο μήνες από της δημοσιεύσεώς της.

26. Το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί συναφώς ότι οι αμφιβολίες που διατυπώθηκαν ως προς τη δυνατότητα υποβολής αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως υπό τις παρούσες συνθήκες πρέπει να εξεταστούν από το Δικαστήριο.

27. Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται λεπτομερώς σε διάφορα επιχειρήματα που υπέβαλαν η Bavaria και η Bavaria Italia προκειμένου να αμφισβητήσουν το κύρος του κανονισμού 1347/2001 και την καταχώριση από τον κανονισμό αυτόν της ονομασίας «Bayerisches Bier» ως ΠΓΕ, μεταξύ άλλων την παραβίαση γενικών αρχών του δικαίου και την παράβαση διαφόρων διαδικαστικών και ουσιαστικών προϋποθέσεων του κανονισμού 2081/92, και ειδικότερα των άρθρων 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', 14, παράγραφος 3, και 17.

28. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Corte d'appello di Torino ανέστειλε τη δίκη και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Είναι ο κανονισμός (ΕΚ) 1347/01 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2001, άκυρος, ενδεχομένως ως αποτέλεσμα της ακυρότητας άλλων πράξεων, για τους ακόλουθους λόγους:

Παραβίαση γενικών αρχών

- οι διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92, είναι άκυρες καθόσον επιτρέπουν την καταχώριση γεωγραφικών ενδείξεων σχετικών με τη “μπίρα”, η οποία είναι οινοπνευματώδες ποτό που (εσφαλμένως) περιελήφθη, με το προαναφερθέν Παράρτημα Ι, μεταξύ των “τροφίμων” τα οποία μνημονεύονται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, και δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των “γεωργικών προϊόντων” τα οποία απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης ΕΚ και μνημονεύονται στα άρθρα 32 ΕΚ και 37 ΕΚ, τα οποία χρησιμοποίησε ως νομική βάση το Συμβούλιο για την έκδοση του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92
- το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 είναι άκυρο καθόσον προβλέπει απλουστευμένη διαδικασία καταχώρισης, η οποία θίγει

ουσιαστικά τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων, δεδομένου ότι δεν προβλέπει δικαίωμα προβολής ενστάσεως και συνιστά σαφή παραβίαση των αρχών της διαφάνειας και της ασφάλειας δικαίου, ιδίως υπό το πρίσμα της πολυπλοκότητας της διαδικασίας καταχωρίσεως της ΠΓΕ “Bayerisches Bier”, η οποία διήρκεσε περισσότερο από επτά έτη, από το 1994 μέχρι το 2001, αλλά και λόγω της ρητής αναγνώρισεως που περιέχει η αιτιολογική σκέψη 13 του κανονισμού (ΕΚ) 692/2003, με το άρθρο 15 του οποίου καταργήθηκε για τους προαναφερθέντες λόγους το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92

Έλλειψη τυπικών προϋποθέσεων

- η ένδειξη “Bayerisches Bier” δεν πληροί τους όρους που τάσσει το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 για την καταχώριση σύμφωνα με την απλουστευμένη διαδικασία που προβλέπει, διότι κατά τον χρόνο υποβολής της σχετικής αιτήσεως δεν αποτελούσε στη Γερμανία νομίμως προστατευόμενη ονομασία ούτε ονομασία που είχε καθιερωθεί με τη χρήση
- αντίθετα προς τη νομολογία του Δικαστηρίου (C-269/99, Carl Kühne κ.λπ., Συλλογή 2001, σ. I-9517), ούτε η Γερμανική Κυβέρνηση, πριν την

υποβολή της αιτήσεως καταχωρίσεως στην Επιτροπή, ούτε η Επιτροπή, μετά την υποβολή της αιτήσεως, εξακρίβωσαν δεόντως αν πληρούνται οι όροι για την καταχώριση της ενδείξεως “Bayerisches Bier”¹

- η αίτηση καταχωρίσεως της ενδείξεως «Bayerisches Bier» δεν υποβλήθηκε εμπροθέσμως από τη Γερμανική Κυβέρνηση, σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/1992 (6 μήνες από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του κανονισμού), ότι η αρχικώς υποβληθείσα αίτηση αφορούσε οκτώ διαφορετικές ενδείξεις (με δυνατότητα περαιτέρω, αριθμητικά απροσδιόριστων, παραλλαγών), οι οποίες συνενώθηκαν στην παρούσα μοναδική ένδειξη “Bayerisches Bier” πολύ χρόνο μετά την εκπνοή της τελικής προθεσμίας της 24ης Ιανουαρίου 1994²

Έλλειψη ουσιαστικών προϋποθέσεων

- η ένδειξη “Bayerisches Bier” δεν πληροί τις ουσιαστικές προϋποθέσεις τις οποίες προβλέπει το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β’, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92, για την κατα-

χώριση προστατευόμενης γεωγραφικής ενδείξεως, λαμβανομένου υπόψη του κοινού χαρακτήρα της ενδείξεως, η οποία υποδήλωνε ανέκαθεν την μπίρα που παράγεται σύμφωνα με μια συγκεκριμένη μέθοδο παραγωγής που χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στη Βαυαρία κατά τον 19ο αιώνα και στη συνέχεια διαδόθηκε στην υπόλοιπη Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο (τη λεγόμενη “βαυαρική μέθοδο” βραδείας ζυμώσεως) και η οποία ακόμα και σήμερα σε ορισμένες ευρωπαϊκές γλώσσες (δανική, σουηδική, φινλανδική) αποτελεί τον κοινό όρο για την μπίρα³ εν πάση περιπτώσει, η ένδειξη μπορεί, το πολύ, να υποδηλώσει αποκλειστικά και γενικά οποιουδήποτε τύπου “μπίρα που παράγεται στη γερμανική Βαυαρία”, μεταξύ των πολυάριθμων και εντελώς διαφορετικών υφιστάμενων ποικιλιών μπίρας, χωρίς να υφίσταται κάποια “άμεση σχέση” (απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2000, C-312/98, Warsteiner Brauerei) μεταξύ, αφενός, συγκεκριμένης ποιότητας, της φήμης ή άλλου χαρακτηριστικού του προϊόντος (μπίρας) και, αφετέρου, της συγκεκριμένης γεωγραφικής του προελεύσεως (Βαυαρία) και χωρίς να πρόκειται για “εξαιρετική περίπτωση”, όπως απαιτεί η εν λόγω διάταξη για την καταχώριση γεωγραφικής ενδείξεως που περιλαμβάνει το όνομα χώρας⁴

- η ένδειξη “Bayerisches Bier” αποτελεί, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, απλώς “κοινή” ένδειξη και κατά συνέπεια αποκλείεται η κατα-

χώρισή της σύμφωνα με τα άρθρα 3, παράγραφος 1, και 17, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92

IV — Νομική ανάλυση

A — Πρώτο ερώτημα

- η ένδειξη “Bayerisches Bier” δεν έπρεπε να καταχωρηθεί δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92, εφόσον, λαμβανομένης υπόψη της φήμης των σημάτων “Bavaria”, του γεγονότος ότι είναι ευρύτατα γνωστά και της διάρκειας χρησιμοποίησής τους, “θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή όσον αφορά την πραγματική ταυτότητα του προϊόντος”

29. Με το πρώτο ερώτημα, που χωρίζεται σε οκτώ υποερωτήματα (ή λόγους ακυρότητας), το Corte d'appello di Torino αμφισβητεί το κύρος του κανονισμού 1347/2001, λόγω ενδεχόμενης παραβίασης γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου ή παραβάσεως των τυπικών ή ουσιαστικών προϋποθέσεων που θεσπίζει ο κανονισμός 2081/92. Τα υποερωτήματα που αφορούν τη συμμόρφωση με τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου αφορούν ειδικότερα τον κανονισμό 2081/92, ως νομική βάση του κανονισμού 1347/2001.

1. Ως προς το παραδεκτό

α) Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων

- 2) Επικουρικώς, στην περίπτωση κατά την οποία το ανωτέρω ερώτημα κριθεί απαράδεκτο ή αβάσιμο, έχει ο κανονισμός (ΕΚ) 1347/01 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2001, την έννοια ότι η καταχώριση της ΠΓΕ “Bayerisches Bier” δεν θίγει το κύρος και τη δυνατότητα χρήσεως των προϋφισταμένων σημάτων τρίτων τα οποία περιέχουν τον όρο “Bavaria”;

30. Στην υπό κρίση υπόθεση γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν από κοινού η Bavaria και η Bavaria Italia, η Bayerischer Brauerbund, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, καθώς και η Γερμανική, η Ελληνική, η Ιταλική και η Ολλανδική Κυβέρνηση. Τα μέρη αυτά εκπροσωπήθηκαν κατά την επ’ ακροατηρίου συζήτηση της 18ης Σεπτεμβρίου 2008, κατά την οποία εξάλλου η Τσεχική Κυβέρνηση ανέπτυξε προφορικές παρατηρήσεις. Η Κυβέρνηση αυτή δήλωσε ότι συμμερίζεται, όσον αφορά την ουσία του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος, τις απόψεις που διατύπωσαν η Επιτροπή, το Συμβούλιο, η

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και η Ιταλική Δημοκρατία πέραν αυτού όμως επικεντρώνει τις παρατηρήσεις της επί του ζητήματος του παραδεκτού του πρώτου και του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος.

σημάτων με ΠΓΕ που καταχωρίστηκε αργότερα. Η Επιτροπή τονίζει, συναφώς, ότι η εν λόγω καταχώριση δεν σήμαινε αυτομάτως ότι το εμπορικό σήμα «Bavaria» δεν μπορούσε πλέον να χρησιμοποιηθεί.

31. Η Bayerischer Brauerbund, το Συμβούλιο και η Τσεχική, η Γερμανική, η Ελληνική και η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζουν ότι το ερώτημα είναι απαράδεκτο. Δεδομένου ότι ο κανονισμός 1347/2001 αφορά άμεσα και ατομικά την Bavaria και την Bavaria Italia, όπως προκύπτει σαφώς από την τρίτη και την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του, οι οποίες όμως δεν ζήτησαν την ακύρωσή του δυνάμει του άρθρου 230 ΕΚ, δεν μπορούν πλέον να ισχυριστούν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων ότι ο κανονισμός είναι παράνομος. Κατά το Συμβούλιο, από την καταχώριση που προβλέπει ο κανονισμός αυτός προκύπτει σαφώς ότι είναι δυνατό να θίγεται η χρήση του σήματος «Bavaria». Συνεπώς, η Bavaria ήταν σε θέση να αντιληφθεί τις συνέπειες της καταχωρίσεως αυτής.

β) Εκτίμηση

33. Το προκαταρκτικό ζήτημα που εγείρει το αιτούν δικαστήριο καθώς και διάφορα από τα μέρη είναι το αν το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, διά του οποίου αμφισβητείται το κύρος του κανονισμού 1347/2001, καθώς και ορισμένων διατάξεων του κανονισμού 2081/92 επί των οποίων στηρίζεται, είναι απαράδεκτο λαμβανομένου υπόψη ότι η Bavaria και η Bavaria Italia δεν άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως του κανονισμού 1347/2001 ενώπιον του Πρωτοδικείου εντός της προθεσμίας του άρθρου 230 ΕΚ, καίτοι είχαν το δικαίωμα να το πράξουν.

32. Η Bavaria και η Bavaria Italia, η Επιτροπή και η Ολλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζουν, αντιθέτως, ότι το πρώτο ερώτημα είναι παραδεκτό. Υποστηρίζουν ότι η Bavaria και η Bavaria Italia μπορούσαν να τρέφουν δικαιολογημένες αμφιβολίες ως προς το αν οι διατάξεις του κανονισμού 1347/2001 τις αφορούν άμεσα και ατομικά, δεδομένου ότι τα αποτελέσματα του κανονισμού αυτού έναντι των εν λόγω εταιριών απορρέουν από την εφαρμογή, εκ μέρους του εθνικού δικαστηρίου στην υπόθεση που εκδικάζει, των άρθρων 13 και 14 του κανονισμού 2081/92, που επιδιώκουν να ρυθμίσουν τα της συνύπαρξης υπαρχόντων εμπορικών

34. Όπως προκύπτει από την απόφαση TWD Textilwerke Deggendorf, ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί κατ' αρχήν να αμφισβητήσει εμμέσως το κύρος πράξεως κοινοτικού οργάνου διά της προδικαστικής οδού αν δεν νομιμοποιείται να το πράξει απευθείας βάσει του άρθρου 230 ΕΚ⁷.

⁷ — Αποφάσεις της 9ης Μαρτίου 1994, C-188/92 (Συλλογή 1994, σ. I-833, σκέψεις 13 έως 15), και της 15ης Φεβρουαρίου 2001, C-239/99, Nachi Europe (Συλλογή 2001, σ. I-1197, σκέψη 36).

35. Αυτός ο περιορισμός της δυνατότητας προσβολής κοινοτικής πράξεως διά της προδικαστικής παραπομπής συνιστά εφαρμογή της αρχής της ασφάλειας δικαίου, αποτρέποντας το ενδεχόμενο να αμφισβητούνται επ' αόριστον κοινοτικά μέτρα που παράγουν έννομα αποτελέσματα. Διαφορετικά, ένα πρόσωπο θα μπορούσε να παρακάμψει την οριστική φύση που αποκτά το κοινοτικό μέτρο το οποίο αποτελεί τη βάση αποφάσεως που θίγει τα συμφέροντά του ακόμη και μετά την παρέλευση της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ⁸.

36. Κατά πάγια νομολογία, όμως, ένα πρόσωπο μπορεί να επικαλεστεί το παράνομο κοινοτικής πράξεως ενώπιον εθνικού δικαστηρίου και να αμφισβητήσει το κύρος της εμμέσως κατά το άρθρο 234 ΕΚ μόνον αν το δικαίωμά του να ζητήσει την ακύρωση της πράξεως αυτής δυνάμει του άρθρου 230 ΕΚ είναι σαφές και αναμφισβήτητο⁹.

37. Συνεπώς, και δεδομένου ότι η υπό κρίση υπόθεση αφορά κανονισμό, το ζήτημα που ανακύπτει είναι το αν ενδεχόμενη προσφυγή της Bavaria ή της Bavaria Italia κατά του κανονισμού 1347/2001 θα ήταν αναμφισβήτητα παραδεκτή, για τον λόγο ότι οι διατάξεις

του κανονισμού αυτού συνιστούν απόφαση που τις επηρεάζει άμεσα και ατομικά¹⁰.

38. Νομίζω ότι, εν προκειμένω, αυτό δεν έχει αποδειχθεί.

39. Όσον αφορά, πρώτον, τον όρο του άμεσου επηρεασμού¹¹, θα παρατηρήσω ότι το αν και κατά πόσον επηρεάζεται από τον κανονισμό η νομική κατάσταση εταιριών και δικαιούχων εμπορικών σημάτων πλην των εταιριών αυτών που χρησιμοποιούν την ονομασία «Bayerisches Bier», το οποίο καταχωρίστηκε ως ΠΓΕ με τον κανονισμό 1347/2001, εξαρτάται στην πραγματικότητα από το πεδίο προστασίας που παρέχει η καταχώριση αυτή. Το ζήτημα δηλαδή αν ο χρήστης ονομασίας όπως «Bavaria» επηρεάζεται από την καταχώριση της ονομασίας «Bayerisches Bier» ως ΠΓΕ εξαρτάται ουσιαστικά από το αν η χρήση της εν λόγω ονομασίας θίγει –κατά την έννοια του άρθρου 13 του κανονισμού 2081/92 ή κατά το άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού, αν η οικεία ονομασία προστατεύεται ως εμπορικό σήμα– την ΠΓΕ.

40. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό πάντως δεν προκύπτει αυτομάτως και άνευ ετέρου από τον κανονισμό 1347/2001 ή τον κανο-

8 — Βλ., σχετικώς, αποφάσεις TWD Textilwerke Deggendorf (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7, σκέψεις 16 έως 18) και Nachi Europe (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7, σκέψη 37), και της 8ης Μαρτίου 2007, C-441/05, Roquette Frères (Συλλογή 2007, σ. I-1993, σκέψη 40).

9 — Βλ., ιδίως, αποφάσεις TWD Textilwerke Deggendorf (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7, σκέψεις 24 και 25) και Nachi Europe (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7, σκέψη 37) και Roquette Frères (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 8, σκέψεις 40 και 41), και της 12ης Δεκεμβρίου 1996, C-241/95, Accrington Beef κ.λπ. (Συλλογή 1996, σ. I-6699, σκέψη 15).

10 — Βλ. προαναφερθείσες αποφάσεις Roquette Frères (σκέψη 41) και Nachi Europe (σκέψη 37).

11 — Βλ., ιδίως, ως προς τον όρο αυτό, απόφαση της 5ης Μαΐου 1998, C-386/96 P, Dreyfus κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-2309, σκέψη 43 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

νισμό 2081/92, πράγμα που είναι σαφές στην υπό κρίση υπόθεση.

41. Συναφώς, ορθά παρατήρησε κάποιο από τα μέρη στην παρούσα διαδικασία ότι, όσον αφορά ειδικότερα το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92, στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να κρίνει αν οι προϋποθέσεις που θέτει η διάταξη αυτή πληρούνται και αν, ως εκ τούτου, μπορεί να συνεχιστεί η χρήση του εμπορικού σήματος «Bavaria»¹².

42. Τέλος, είναι τουλάχιστον αμφίβολο –και αυτό είναι ένα ακόμα ζήτημα που ανακύπτει στην υπό κρίση υπόθεση– σε ποιο βαθμό επηρεάζεται άμεσα η έννομη κατάσταση της Bavaria από την τρίτη και την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού.

43. Κατόπιν των ανωτέρω, δεν μπορεί να θεωρηθεί, κατά την άποψή μου, ότι ο κανονισμός 1347/2001, σε συνδυασμό με τον κανονισμό 2081/92, σαφώς αφορά άμεσα την Bavaria από τη σκοπιά της ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως κατά το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.

12 — Βλ. απόφαση της 4ης Μαρτίου 1999, C-87/97, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (Συλλογή 1999, σ. I-1301, σκέψη 36) ~~βλ.~~, επίσης, σημεία 156 έως 158 κατωτέρω.

44. Όσον αφορά, δεύτερον, την προϋπόθεση ότι το προσβαλλόμενο μέτρο πρέπει να αφορά ατομικά το πρόσωπο που το προσβάλλει, δηλαδή να το θίγει σύμφωνα με το «κριτήριο» Plaumann, «λόγω ορισμένων ειδικών χαρακτηριστικών του ή μιας πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο»¹³, η υπό κρίση υπόθεση διακρίνεται, κατά τη γνώμη μου, από την υπόθεση Codorníu στην οποία παραπέμπουν ορισμένα από τα μέρη στην παρούσα διαδικασία.

45. Πρώτον, αντίθετα προς την υπόθεση Codorníu, όπου ήταν σαφές ότι η επίδικη κοινοτική διάταξη, επιφυλάσσοντας το δικαίωμα χρήσεως του όρου «crémant» στους παραγωγούς από τη Γαλλία και το Λουξεμβούργο, εμπόδιζε την Codorníu να χρησιμοποιεί το δικό της λεκτικό σήμα «Grand Crémant de Codorníu»¹⁴, είναι πολύ λιγότερο σαφές εν προκειμένω σε ποιο βαθμό η ΠΓΕ «Bayerisches Bier» επηρεάζει ειδικά τη χρήση του εμπορικού σήματος «Bavaria» και συνεπώς διαφοροποιεί τον κάτοχο αυτού του εμπορικού σήματος από όλους τους άλλους εμπόρους κατά την έννοια της εν λόγω νομολογίας.

46. Δεύτερον και ίσως σημαντικότερο, είναι μεν αληθές ότι το εμπορικό σήμα «Bavaria» αναφέρεται ονομαστικά, μαζί με το εμπορικό

13 — Βλ. αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 197) ~~βλ.~~ της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89, Codorníu (Συλλογή 1994, σ. I-1853, σκέψη 20), και της 25ης Ιουλίου 2002, C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2002, σ. I-6677, σκέψη 36).

14 — Απόφαση Codorníu (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 13, σκέψεις 21 και 22).

σήμα «Høker Bajer», στην τρίτη και στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη του προσβαλλόμενου κανονισμού, πλην όμως πρέπει νομίζω να ληφθεί υπόψη η έννοια της αναφοράς αυτής, ότι επισημαίνεται δηλαδή ότι η χρήση του εμπορικού σήματος «Bavaria» ενδέχεται να επηρεαστεί δυσμενώς από την καταχώριση της ονομασίας «Bayerisches Bier» ως ΠΓΕ.

2. Επί της ουσίας

α) Πρώτο σκέλος του ερωτήματος που αφορά τη νομική βάση του κανονισμού 2081/92

47. Για τον λόγο αυτόν, νομίζω ότι η Bavaria και η Bavaria Italia μπορούσαν να έχουν δικαιολογημένες αμφιβολίες ως προς το αν τους αφορά άμεσα και ατομικά ο κανονισμός 1347/2001, σε συνδυασμό με τον κανονισμό 2081/92, και δεν είναι σαφές ότι ενδεχόμενη προσφυγή τους βάσει του άρθρου 230 ΕΚ θα κρινόταν παραδεκτή¹⁵.

49. Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο εγείρει ζήτημα νομιμότητας του κανονισμού 2081/92 δεδομένου ότι ο κανονισμός αυτός καλύπτει την μπίρα. Δεδομένου ότι η μπίρα είναι αλκοολούχο ποτό δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ως «τρόφιμο», όπως αντιμετωπίζεται στον κανονισμό αυτό και κατά συνέπεια δεν θα έπρεπε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται επίσης ως προς τη νομιμότητα του κανονισμού 2081/92 υπό το φως του στοιχείου ότι, αφού η μπίρα δεν ανάγεται στα «αγροτικά προϊόντα» που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης ΕΚ, τα άρθρα 32 ΕΚ και 37 ΕΚ δεν αποτελούν την κατάλληλη νομική βάση για την έκδοση του κανονισμού αυτού.

48. Κατόπιν των ανωτέρω θεωρώ ότι το πρώτο προδικαστικό ερώτημα είναι παραδεκτό.

ι) Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων

50. Η Ολλανδική Κυβέρνηση, η Bavaria και η Bavaria Italia συμμερίζονται τις αμφιβολίες που διατυπώνονται στο πρώτο σκέλος του ερωτήματος. Η Bavaria και η Bavaria Italia υποστηρίζουν ότι η υπαγωγή της μπίρας στα «τρόφιμα» είναι αυθαίρετη και εσφαλμένη και ότι η μπίρα έπρεπε να εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 2081/92 ακριβώς όπως εξαιρέθηκε και ο οίνος σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού.

15 — Σημειωτέον επιπλέον ότι, αν το Δικαστήριο κρίνει ότι, υπό τις πραγματικές και νομικές περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, θα μπορούσε βεσίμως να θεωρηθεί ότι ο ίδιος ο κανονισμός υποδηλώνει ότι ενδεχομένως η Bavaria να μη θίγεται από την εν λόγω καταχώριση, η Bavaria όφειλε παρ' όλ' αυτά να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως, αν, δηλαδή, το Δικαστήριο υιοθετήσει σχετικά συστατική αντίληψη ως προς το παραδεκτό των αιτήσεων εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως περί ελέγχου του κύρους, αυτό ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να σηματοδοτήσει περαιτέρω «προληπτικές» προσφυγές ακυρώσεως, π.χ., από δικαιούχους σημάτων, πράγμα που δεν θα συνέφερε την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης στην Κοινότητα.

Προσθέτουν ότι η μπίρα δεν καλύπτεται μόνον επιφανειακά από τους κανονισμούς 2081/92 και 1347/2001. Κατά την Bavaria και την Bavaria Italia, η νομική φύση των ΠΓΕ, ως αυθεντικών δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, επέβαλε να ληφθεί ως βάση του κανονισμού 2081/92 όχι το άρθρο 37 ΕΚ, αλλά το άρθρο 308 ΕΚ και/ή τα άρθρα 94 ΕΚ και 95 ΕΚ.

51. Η Bayerischer Brauerbund, η Επιτροπή και το Συμβούλιο, καθώς και η Γερμανική, η Ελληνική και η Ιταλική Κυβέρνηση αμφισβητούν την ερμηνεία που προτείνει το αιτούν δικαστήριο και υποστηρίζουν ότι το άρθρο 37 ΕΚ είναι η ορθή νομική βάση για την έκδοση του κανονισμού 2081/92. Επιπλέον, και γενικότερα, η Ιταλική Κυβέρνηση δεν δέχεται ότι η νομιμότητα του κανονισμού 2081/92 μπορεί να αμφισβητηθεί προκειμένου να αμφισβητηθεί η νομιμότητα του κανονισμού 1347/2001.

52. Κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση και το Συμβούλιο, η μπίρα αποτελεί τρόφιμο αν εξετασθεί με γνώμονα τον ορισμό του «τροφίμου» που δίνει το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) 178/2002¹⁶. Η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει επίσης, όπως και η Ιταλική Κυβέρνηση, ότι η σχηματική ερμηνεία του κανονισμού 2081/92 δείχνει ότι η εξαίρεση του οίνου και των οινοπνευματωδών από το πεδίο εφαρμογής του στηρίχθηκε σε

άλλους λόγους και ότι δεν απαιτείται να εξαιρεθούν όλα τα αλκοολούχα ποτά.

53. Η Bayerischer Brauerbund, η Επιτροπή και το Συμβούλιο, καθώς και η Γερμανική και η Ιταλική Κυβέρνηση, υποστηρίζουν επίσης ότι ο πρωταρχικός και κύριος στόχος του κανονισμού 2081/92 είναι αυτός που προβλέπει το άρθρο 37 ΕΚ και, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, αυτή η διάταξη πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως νομική βάση.

ii) Εκτίμηση

54. Κατ' αρχάς, πρέπει να απορριφθεί η άποψη ότι η μπίρα δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως «τρόφιμο» και συνεπώς δεν μπορεί να περιληφθεί στο παράρτημα I του κανονισμού 2081/92. Η άποψη αυτή όχι μόνον αντικρούεται από τον σημαντικό ρόλο που παίζει η μπίρα εκ παραδόσεως, όπως τόνισε η Τσεχική Κυβέρνηση κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, στη γαστρονομία και στις διαιτητικές συνήθειες διαφόρων κρατών μελών. Επίσης, όπως παρατήρησε η Γερμανική Κυβέρνηση και το Συμβούλιο, η μπίρα ανταποκρίνεται, π.χ., στον ορισμό του «τροφίμου», που δίνει το άρθρο 2 του κανονισμού 178/2002, κατά τον οποίο ως «τρόφιμα» ή «είδη διατροφής» νοούνται

16 — Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31, σ. 1).

«ουσίες ή προϊόντα, είτε αυτά έχουν υποστεί πλήρη ή μερική επεξεργασία είτε όχι, τα οποία προορίζονται για βρώση από τον άνθρωπο ή αναμένεται ευλόγως ότι θα χρησιμεύσουν για τον σκοπό αυτόν».

55. Σημειωτέον, δεύτερον, ότι από το γεγονός ότι ο κοινοτικός νομοθέτης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2081/92, αποφάσισε να αποκλείσει τον οίνο και τα οινοπνευματώδη από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού δεν μπορεί να συναχθεί ότι δεν είχε την εξουσία να περιλάβει οποιοδήποτε αλκοολούχο ποτό ή, ειδικότερα, την μπίρα στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού. Όπως προκύπτει σαφώς από την όγδοη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2081/92, οι οίνοι και τα οινοπνευματώδη δεν περιελήφθησαν στον κανονισμό αφού ήδη καλύπτονται από ειδικά κοινοτικά νομοθετήματα που προβλέπουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας.

56. Όσον αφορά, τρίτον, τη χρήση του άρθρου 37 ΕΚ ως νομικής βάσης, καίτοι η μπίρα δεν περιλαμβάνεται στα γεωργικά προϊόντα του παραρτήματος Ι της Συνθήκης ΕΚ, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι το άρθρο αυτό είναι η κατάλληλη νομική βάση για οποιαδήποτε νομοθεσία αφορώσα την παραγωγή και την εμπορία των γεωργικών προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης που συμβάλλει στην επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους

στόχους της κοινής γεωργικής πολιτικής κατά την έννοια του άρθρου 33 ΕΚ¹⁷.

57. Κατά πάγια νομολογία, επίσης, αν από την εξέταση κοινοτικού μέτρου προκύπτει ότι αυτό επιδιώκει διττό στόχο ή ότι απαρτίζεται από δύο συνιστώσες, από τις οποίες η μία μπορεί να χαρακτηριστεί ως κύρια ή δεσπόζουσα, ενώ η άλλη είναι απλώς παρακολουθηματική, το μέτρο πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή δεσπόζων στόχος ή η κύρια ή δεσπόζουσα συνιστώσα¹⁸.

58. Με το ίδιο πνεύμα, το Δικαστήριο έκρινε σε πλαίσιο παρόμοιο με της υπό κρίση υπόθεσης ότι, όταν το νομοθετικό μέτρο συμβάλλει στην επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους σκοπούς της κοινής γεωργικής πολιτικής κατά την έννοια του άρθρου 33 ΕΚ, πρέπει να εκδίδεται βάσει του άρθρου 37 ΕΚ, ακόμη και αν εφαρμοζόμενο μεν κατά κύριο λόγο στα προϊόντα του παραρτήματος της Συνθήκης στα οποία παραπέμπει το άρθρο αυτό, καλύπτει παρά ταύτα και άλλα προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται στο εν λόγω παράρτημα¹⁹.

17 — Βλ., σχετικές, αποφάσεις της 23ης Φεβρουαρίου 1988, 68/86, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1988, σ. 855, σκέψη 14) και της 23ης Φεβρουαρίου 1988, 131/86, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1988, σ. 905, σκέψη 19) και της 16ης Νοεμβρίου 1989, C-131/87, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1989, σ. 3743, σκέψη 28), και της 5ης Μαΐου 1998, C-180/96, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-2265, σκέψη 133).

18 — Βλ., ιδίως, αποφάσεις της 17ης Μαρτίου 1993, C-155/91, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1993, σ. I-939, σκέψεις 19 και 21) και της 30ής Ιανουαρίου 2001, C-36/98, Ισπανία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2001, σ. I-779, σκέψη 59), και της 29ης Απριλίου 2004, C-338/01, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2004, σ. I-4829, σκέψη 55).

19 — Βλ., σχετικές, αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 1989, C-11/88, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1989, σ. 3799, σκέψη 15), και Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής (προπατεθεία στην υποσημείωση 17, σκέψεις 133 και 134).

59. Κατόπιν των ανωτέρω, μπορεί να θεωρηθεί ότι ο κανονισμός 2081/92 ορθώς εκδόθηκε βάσει του άρθρου 37 ΕΚ, καθόσον είναι σαφές ότι καλύπτει κυρίως προϊόντα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης και περιορισμένο μόνον αριθμό άλλων προϊόντων όπως η μπίρα που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα αυτό. Συνεπώς, το γεγονός ότι ο κανονισμός αναφέρεται και στην μπίρα, η οποία δεν περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, δεν θέτει εν αμφιβολώ, κατά τη γνώμη μου, την επιλογή του άρθρου 37 ΕΚ ως νομικής βάσης, δεδομένου ιδίως ότι η μπίρα αποτελεί προϊόν του οποίου η παραγωγή και η εμπορία είναι σαφές ότι συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής.

60. Συνεπώς, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι ο ισχυρισμός περί ελλείψεως νομιμότητας όσον αφορά τη νομική βάση του κανονισμού 2081/92 είναι αβάσιμος.

β) Δεύτερο σκέλος του ερωτήματος που αφορά το κύρος του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92

61. Με το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος, το εθνικό δικαστήριο ερωτά κατά τα ουσιώδη αν το άρθρο 17 του κανονισμού 2081/92, δυνάμει του οποίου εγκρίθηκε ο κανονισμός 1347/2001, είναι άκυρο, δεδομένου ότι η απλουστευμένη διαδικασία καταχώρισης που προβλέπει συνιστά παραβίαση των

αρχών της διαφάνειας και της ασφάλειας δικαίου, καθόσον δεν προβλέπεται δικαίωμα ενστάσεως των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών.

i) Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων

62. Κατά την Ολλανδική Κυβέρνηση, την Bavaria και την Bavaria Italia, οι λόγοι ακυρότητας που μνημονεύονται στο δεύτερο σκέλος του ερωτήματος είναι βάσιμοι.

63. Η Bavaria και η Bavaria Italia επισημαίνουν τη διαφορά μεταξύ του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 και του άρθρου 7 του κανονισμού αυτού, που προβλέπει ρητά το δικαίωμα ενστάσεως στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας καταχωρίσεως. Η δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 692/2003 αναγνωρίζει σιωπηρά ότι το άρθρο 17 του κανονισμού 2081/92 είναι ανίσχυρο. Επιπλέον, κατά την άποψή τους, η νομολογία Carl Kühne κ.λπ.²⁰ δεν έχει εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση, καθόσον στην υπόθεση εκείνη οι τρίτοι ενδιαφερόμενοι είχαν τη δυνατότητα να λάβουν ενεργό μέρος στην εθνική διαδικασία όπου η Γερμανική Κυβέρνηση είχε προτείνει την καταχώριση.

20 — Απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2001, C-269/99 (Συλλογή 2001, σ. I-9517).

64. Η Bayerischer Brauerbund, η Επιτροπή και το Συμβούλιο, καθώς και η Γερμανική, η Ελληνική και η Ιταλική Κυβέρνηση, αμφισβητούν την ερμηνεία που προτείνει το αιτούν δικαστήριο. Υποστηρίζουν κατ' ουσίαν ότι, καίτοι το άρθρο 17 του κανονισμού 2081/92 δεν προβλέπει δικαίωμα ενστάσεως όπως το άρθρο 7, οι ενδιαφερόμενοι τρίτοι δεν παύουν να είναι ελεύθεροι να προβάλλουν τις αντιρρήσεις τους ενώπιον των αρχών των κρατών μελών, οι οποίες μπορούν να τις διαβιβάσουν στη ρυθμιστική επιτροπή του άρθρου 15 του κανονισμού, όπως εξάλλου συνέβη εν προκειμένω. Τονίζουν επίσης ότι ο βασικός λόγος της καταργήσεως του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 ήταν ότι αρχικά είχε περιληφθεί ως προσωρινή διάταξη και εξάντλησε τα αποτελέσματά του.

65. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο επισημαίνουν ότι η νομιμότητα του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 έχει αναγνωριστεί από το Δικαστήριο σε πολλές περιπτώσεις και ότι η διαδικασία που θεσπίζει η διάταξη αυτή δεν είναι διαδικασία που οδηγεί στην άνευ επιμελείας εξέταση των αιτήσεων καταχωρίσεως²¹ μάλλον το αντίθετο συμβαίνει, όπως προκύπτει από την παρούσα υπόθεση. Οι προαναφερθέντες προσθέτουν ότι στη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 692/2003 απλώς διατυπώνονται ορισμένες παρατηρήσεις ως προς τις δυσχέρειες που ανακύπτουν λόγω της ελλείψεως δικαιώματος ενστάσεως κατά το άρθρο 17 του κανονισμού 2081/92²² δεν θέτει όμως υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα της διάταξης αυτής.

ii) Εκτίμηση

66. Αντίθετα προς την άποψη της Ολλανδικής Κυβέρνησης, της Bavaria και της Bavaria Italia, από την απόφαση Carl Kühne κ.λπ.²¹ μπορεί να συναχθεί ότι η απλουστευμένη διαδικασία καταχωρίσεως του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 δεν έχει κριθεί παράνομη από το Δικαστήριο με το σκεπτικό ότι, αντίθετα προς τη συνήθη διαδικασία όπου έχει εφαρμογή το άρθρο 7 του κανονισμού αυτού, δεν δίνει τη δυνατότητα στους ενδιαφερομένους τρίτους να προβάλουν ένσταση.

67. Στην υπόθεση εκείνη το Δικαστήριο έκρινε ότι, καίτοι προβλήθηκε το γεγονός ότι η απλουστευμένη διαδικασία καταχωρίσεως δεν προβλέπει δικαίωμα των τρίτων ενδιαφερομένων να αντιταχθούν στην προτεινόμενη καταχώριση, η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής υπήρξε νόμιμη ακόμη και στην περίπτωση που τρίτοι ενδιαφερόμενοι είχαν προβάλλει αντιρρήσεις στο εθνικό επίπεδο όσον αφορά την καταχώριση της συγκεκριμένης ονομασίας²². Στο πλαίσιο εκείνο, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε επίσης ότι οι ενδεχόμενες αντιρρήσεις τρίτων, που θεωρούν ότι προσβάλλονται τα δικαιώματά τους με την καταχώριση ή την αίτηση καταχωρίσεως, λαμβάνονται υπόψη στο εθνικό επίπεδο²³.

68. Συναφώς, όπως υποστήριξε η Γερμανική Κυβέρνηση, οι ενδιαφερόμενοι από άλλα κράτη μέλη μπορούν και αυτοί να διατυπώ-

21 — Προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 20.

22 — Βλ., συναφώς, σκέψεις 35 και 40 της εν λόγω αποφάσεως.

23 — Βλ., συναφώς, σκέψεις 41, 57 και 58 της αποφάσεως.

σουν αντιρρήσεις στις αρμόδιες γερμανικές αρχές —ή στο δικό τους κράτος μέλος— σχετικά με τη συγκεκριμένη καταχώριση της ΠΓΕ, πλην όμως η νομιμότητα της εφαρμογής της απλουστευμένης διαδικασίας, όπως προκύπτει από την απόφαση Carl Kühne κ.λπ., δεν εξαρτάται από το αν οι τρίτοι ενδιαφερόμενοι κάνουν πράγματι χρήση της δυνατότητας αυτής²⁴.

69. Όπως προκύπτει εξάλλου από τα στοιχεία που διαθέτει το Δικαστήριο, η Bavaria είχε τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση του κανονισμού 1347/2001, να διατυπώσει την άποψή της στην Επιτροπή μέσω των ολλανδικών αρχών και να υποβάλει συναφώς λεπτομερείς παρατηρήσεις.

70. Όσον αφορά στη συνέχεια, την κατάργηση της απλουστευμένης διαδικασίας με τον κανονισμό 692/2003 και σχετικά με τη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού που κάνει λόγο για την κατάργηση αυτή, συμφωνώ με το Συμβούλιο και την Επιτροπή ότι η εν λόγω αιτιολογική σκέψη δεν ισοδυναμεί με «αναγνώριση», από τον κοινοτικό νομοθέτη, του στοιχείου ότι η καταργηθείσα απλουστευμένη διαδικασία υπήρξε παράνομη. Πρώτον, η εν λόγω αιτιολογική σκέψη μπορεί να θεωρηθεί ως αναγνώριση του γεγονότος ότι η διαδικασία εγείρει ζητήματα ασφάλειας δικαίου και διαφάνειας, πράγμα που δεν σημαίνει ότι είναι παράνομη για τον λόγο αυτόν. Δεύτερον, και εν πάση περιπτώσει, το αν μια διάταξη του παραγώγου κοινοτικού δικαίου, όπως το άρθρο 17 του κανονισμού 2081/92, είναι νόμιμη ή παράνομη δεν εξαρτάται από ενδεχόμενη σχετική ένδειξη εκ μέρους του

κοινοτικού νομοθέτη στο προοίμιο κοινοτικής πράξεως που τροποποιεί την εν λόγω διάταξη.

71. Συνεπώς, η αιτίαση κατά του κύρους του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 είναι αβάσιμη.

γ) Τρίτο, τέταρτο και πέμπτο σκέλος του ερωτήματος που αφορούν ενδεχόμενη παράλειψη συμμορφώσεως προς διαδικαστικές προϋποθέσεις

72. Με τα ερωτήματα αυτά που πρέπει να συνεξεταστούν, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, πρώτον, αν η ένδειξη «Bayerisches Bier» πληροί τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή της απλουστευμένης διαδικασίας του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92, δηλαδή αν, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως καταχωρίσεως, η σχετική ένδειξη ήταν «νομίμως προστατευόμενη» ή «είχε καθιερωθεί με τη χρήση» στο κράτος μέλος που είχε υποβάλει την αίτηση. Δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν ο κανονισμός 1347/2001 είναι άκυρος δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις καταχωρίσεως της ΠΓΕ «Bayerisches Bier» δεν είχαν εξεταστεί δεόντως ούτε από τη Γερμανική Κυβέρνηση ούτε από την Επιτροπή, η δε αίτηση καταχωρίσεως της ένδειξεως δεν είχε υποβληθεί εμπροθέσμως.

24 — Βλ. σκέψη 40 της αποφάσεως.

i) Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων

73. Η Ολλανδική Κυβέρνηση, η Bavaria και η Bavaria Italia υποστηρίζουν ότι δεν συνέτρεχε καμία από τις προϋποθέσεις του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 και ότι ο κανονισμός 1347/2001 είναι άκυρος για τους λόγους που αναφέρει το αιτούν δικαστήριο.

74. Όσον αφορά την προϋπόθεση ότι η ένδειξη πρέπει να ήταν «νομίμως προστατευόμενη», η Bavaria και η Bavaria Italia επισημαίνουν ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως καταχωρίσεως, δεν υπήρχε στη Γερμανία σύστημα νομικής προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων. Συναφώς, παρατηρούν ότι ούτε οι κανόνες περί αθέμιτου ανταγωνισμού ούτε τα συλλογικά εμπορικά σήματα που είχαν καταχωριστεί στο όνομα της «Bayerischer Brauerbund» μπορούν να θεωρηθούν ως συνιστώντα νομική προστασία κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92²⁵ και το ίδιο ισχύει για τις διμερείς συμφωνίες περί προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων που υπογράφηκαν μεταξύ Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και Γαλλικής Δημοκρατίας (1960), Ιταλικής Δημοκρατίας (1963), Ελληνικής Δημοκρατίας (1964), Ελβετικής Συνομοσπονδίας (1967) και Βασιλείου της Ισπανίας (1970)²⁵.

75. Όσον αφορά την προϋπόθεση ότι η ένδειξη πρέπει να έχει «καθιερωθεί με τη χρήση», η Bavaria και η Bavaria Italia υποστηρίζουν ότι η ένδειξη «Bayerisches Bier» ουδέποτε χαρακτήριζε συγκεκριμένο προϊόν: αντιθέτως υποδηλεί οποιοδήποτε τύπο μπίρας που παρασκευάζεται στη Βαυαρία καίτοι τα χαρακτηριστικά τους ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό.

76. Στη συνέχεια, η Bavaria και η Bavaria Italia παρατηρούν ότι, υπό το φως των επιχειρημάτων που υποβλήθηκαν υπέρ της καταχωρίσεως και των εκτενών συναφών παρατηρήσεων, είναι σαφές ότι η αίτηση καταχωρίσεως ήταν αβάσιμη και κατά συνέπεια η εκ μέρους της Γερμανικής Κυβέρνησης και της Επιτροπής εξέταση περί του αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του κανονισμού 2081/92 ενέχει πρόδηλη πλάνη. Η Bavaria και η Bavaria Italia υποστηρίζουν, συναφώς, ότι η αρχική αίτηση περιείχε γενική αναφορά σε όλα τα είδη μπίρας που παράγονται στη Βαυαρία, ουδόλως διέκρινε σε σχέση με άλλες μπίρες και ότι η αιτιολογία που παραθέτει ο κανονισμός 1347/2001 είναι ανεπαρκής.

77. Τέλος, η Bavaria και η Bavaria Italia υποστηρίζουν ότι οι τροποποιήσεις στην αίτηση καταχωρίσεως, που έγιναν μετά την εκπνοή της προθεσμίας του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 ασκούν επιρροή και συνεπώς είναι βάσιμο το συμπέρασμα ότι η αίτηση δεν υποβλήθηκε εμπροθέσμως.

25 — Γαλλία: *BGBL* 1961 II, σ. 23 [σύμβαση της 8ης Μαρτίου 1960, *Recueil des traités des Nations unies* (RTNU) 1969 II αριθ. 2064, τόμος 747, σ. 2] Ιταλία: *BGBL* 1965 II, σ. 157 [σύμβαση της 23ης Ιουλίου 1963, *Recueil des traités des Nations unies* (RTNU) 1967 II αριθ. 1815] Ελλάδα: *BGBL* 1965 II, σ. 177 [σύμβαση της 16ης Απριλίου 1964, *Recueil des traités des Nations unies* (RTNU) 1972 II αριθ. 564, τόμος 609, σ. 27] Ελβετία: *BGBL* 1969 II, σ. 139, και *BGBL* 1965 II, σ. 157 [σύμβαση της 7ης Μαρτίου 1967] και Ισπανία: *BGBL* 1972 II, σ. 110 [σύμβαση της 11ης Σεπτεμβρίου 1970, *Recueil des traités des Nations unies* (RTNU) 1995 II αριθ. 492, τόμος 992, σ. 87].

78. Αντίθετη άποψη έχουν η Bayerischer Brauerbund, η Επιτροπή, το Συμβούλιο καθώς και η Γερμανική, η Ελληνική και η Ιταλική Κυβέρνηση και υποστηρίζουν κατ' ουσίαν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 εν προκειμένω αν ληφθούν υπόψη οι προαναφερθείσες διμερείς συμφωνίες και τα έγγραφα που προσκόμισαν οι γερμανικές αρχές. Το Συμβούλιο και η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζουν ότι, εν πάση περιπτώσει, τα κράτη μέλη οφείλουν να εξακριβώσουν αν η ένδειξη ήταν νομίμως προστατευόμενη ή είχε καθιερωθεί με τη χρήση. Εξάλλου, τα επιχειρήματα σχετικά με την εξέταση των προϋποθέσεων καταχωρίσεως της ΠΓΕ και την εκπνοή της προθεσμίας για την υποβολή της αίτησεως καταχωρίσεως είναι αβάσιμα, δεδομένου ότι η αίτηση εξετάστηκε με τη δέουσα επιμέλεια και υποβλήθηκε εγκαίρως. Η Επιτροπή επισημαίνει, συναφώς, ότι τα κύρια στοιχεία των προδιαγραφών προϊόντος που απαριθμούνται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92 ουδέποτε τροποποιήθηκαν.

ii) Εκτίμηση

79. Όσον αφορά το ζήτημα της συμμόρφωσης με την εξαίμνηνη προθεσμία του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92, που έπρεπε να εξεταστεί κατ' αρχάς, θα παρατηρήσω εκ προοιμίου ότι η αρχική αίτηση υποβλήθηκε από τη Γερμανική Κυβέρνηση στην Επιτροπή στις 20 Ιανουαρίου 1994, δηλαδή πριν λήξει η προθεσμία αυτή στις 26 Ιανουαρίου 1994.

80. Όσον αφορά τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις της αρχικής αίτησης που μνημονεύει το αιτούν δικαστήριο και την ανταλλαγή στοιχείων μεταξύ της Επιτροπής και των γερμανικών αρχών που έγιναν μετά την παρέλευση της εξαίμνης προθεσμίας, υπενθυμίζω ότι το Δικαστήριο παρατήρησε με την απόφαση Carl Kühne κ.λπ., που αφορούσε επίσης αίτηση υποβληθείσα από τη Γερμανική Κυβέρνηση, ότι, «σε αντίθεση με το άρθρο 5 του κανονισμού 2081/92, που προβλέπει ρητά ότι στη συνήθη διαδικασία η αίτηση καταχωρίσεως συνοδεύεται από τα απαιτούμενα στοιχεία, το άρθρο 17 του ίδιου κανονισμού απλώς επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να ανακοινώσουν στην Επιτροπή ποιες από τις νομίμως προστατευόμενες ονομασίες τους ή, στα κράτη μέλη που δεν υπάρχει σύστημα προστασίας, ποιες από τις ονομασίες που έχουν καθιερωθεί με τη χρήση επιθυμούν να καταχωρίσουν». Το Δικαστήριο έκρινε ότι «το άρθρο 17 του κανονισμού 2081/92 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι υποχρεώνει τα κράτη μέλη να ανακοινώσουν εντός έξι μηνών τα οριστικά στοιχεία και κάθε σχετικό έγγραφο, οπότε κάθε τροποποίηση των αρχικώς υποβληθέντων στοιχείων συνεπάγεται την εφαρμογή της συνήθους διαδικασίας»²⁶.

81. Υπ' αυτό το πνεύμα, το Δικαστήριο έκρινε στην υπόθεση εκείνη ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις²⁷, που έγιναν μετά την πάροδο της εξαίμνης προθεσμίας δεν κατέστησαν παράνομες με την εφαρμογή της απλουστευμένης διαδικασίας²⁸.

26 — Απόφαση προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 20 (σκέψη 32).

27 — Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούσαν αίτηση καταχωρίσεως γεωγραφικής ενδείξεως και όχι ονομασίας προελεύσεως, μεταβολή στην καλυπτομένη περιοχή και μεταβολή στην αναλογία πρώτων υλών που επιτρέπεται για την έξοδο από την περιοχή αυτή. Βλ., συναφώς, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα F. Jacobs στην υπόθεση εκείνη, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 20 (σημεία 40 και 44).

28 — Βλ. σκέψεις 33 και 34 της αποφάσεως.

82. Κατόπιν των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό ακρίβειας και πληρότητας που είναι λογικό να αναμένεται από τα κράτη μέλη όσον αφορά την αρχική αίτηση που κατατίθεται εντός της εξαμήνης προθεσμίας του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92, δεν προκύπτει ότι οι τροποποιήσεις στην αίτηση καταχωρίσεως και τα συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία που προσκόμισε η Γερμανική Κυβέρνηση εν προκειμένω, σχετικά ιδίως με τις ποικιλίες μπίρας που αφορούσε η αίτηση, μετέβαλαν ουσιωδώς το αντικείμενο της αρχικής αίτησης ώστε να καταστήσουν παράνομη τη διαδικασία καταχωρίσεως.

83. Σημειωτέον ειδικότερα ότι τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, όπως το όνομα του προϊόντος και η γεωγραφική ένδειξη «Bayerisches Bier», η περιγραφή του προϊόντος και η οριοθέτηση της γεωγραφικής περιοχής, δεν μεταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας καταχωρίσεως.

84. Κατόπιν αυτού καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η αίτηση καταχωρίσεως της ενδείξεως «Bayerisches Bier» δεν πρέπει να θεωρηθεί εκπρόθεσμη βάσει του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92.

85. Για να κριθεί αν οι άλλοι λόγοι που παραθέτει το αιτούν δικαστήριο σχετικά με τη συμμόρφωση προς τις διαδικαστικές προϋποθέσεις κατά την απλουστευμένη διαδικασία είναι βάσιμες, υπενθυμίζω τη διάκριση των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων στο

σύστημα καταχωρίσεως που θεσπίζει ο κανονισμός 2081/92 μεταξύ των οικείων κρατών μελών, αφενός, και της Επιτροπής, αφετέρου, όπως τη διατύπωσε το Δικαστήριο στην απόφαση Carl Kühne κ.λπ.²⁹.

86. Σύμφωνα με το σύστημα αυτό, στα κράτη μέλη εναπόκειται και κατά τη συνήθη και κατά την απλουστευμένη διαδικασία, να εξετάζουν αν η αίτηση καταχωρίσεως ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις του κανονισμού 2081/92 και, αν θεωρεί ότι πληρούνται, να την προωθούν στην Επιτροπή. Στη συνέχεια η Επιτροπή αναλαμβάνει μόνον «απλή τυπική εξέταση» για το αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές³⁰.

87. Το Δικαστήριο καταλόγισε αυτό το σύστημα διάκρισης των αρμοδιοτήτων ιδίως στο γεγονός ότι η καταχώριση προϋποθέτει την εξακρίβωση της πληρώσεως ορισμένων προϋποθέσεων, πράγμα το οποίο απαιτεί, σε μεγάλο βαθμό, λεπτομερή γνώση ζητημάτων που προσιδιάζουν στα οικεία κράτη μέλη, τα οποία μπορούν καλύτερα να εξακριβώσουν οι αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού³¹.

29 — Προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 20 (σκέψεις 50 έως 54).

30 — Ό.π., σκέψη 52.

31 — Βλ. σκέψη 53 της αποφάσεως αυτής.

88. Σ' αυτό το πλαίσιο, και στο μέτρο που το αιτούν δικαστήριο κάνει λόγο, πρώτον, για ενδεχόμενη παράλειψη της Γερμανικής Κυβέρνησης να εξετάσει δεόντως, πριν υποβάλει την αίτηση, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις καταχωρίσεως της ενδείξεως «Bayerisches Bier», αρκεί να σημειωθεί ότι στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να κρίνει αν είναι νόμιμη η αίτηση καταχωρίσεως³².

89. Όσον αφορά, δεύτερον, το ζήτημα αν η Επιτροπή εξεπλήρωσε προσηκόντως το καθήκον της εν προκειμένω, να ελέγξει δηλαδή αν πληρούνται οι προϋποθέσεις καταχωρίσεως του κανονισμού 2081/92, πρέπει να σημειωθεί ότι κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν δείχνει γενικώς ότι η Επιτροπή δεν εξεπλήρωσε το καθήκον της, να διενεργήσει τις τυπικές εξετάσεις που όφειλε. Αντιθέτως, όπως η Επιτροπή και το Συμβούλιο ορθώς τόνισαν, προκύπτει ότι η επίδικη ένδειξη καταχωρίστηκε μετά από χρονοβόρα διαδικασία επτά ετών και μετά από εκτενείς συζητήσεις και εκτιμήσεις σχετικά με το αν πληρούνται εν προκειμένω οι διάφορες προϋποθέσεις καταχωρίσεως. Σημειωτέον επιπλέον ότι η πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1347/2001 αναφέρει ότι απαιτήθηκαν πρόσθετα στοιχεία για να διαπιστωθεί ότι η καταχώριση της ενδείξεως «Bayerisches Bier» ανταποκρίνεται στα άρθρα 2 και 4 του κανονισμού 2081/92.

90. Θεωρώ, συνεπώς, ότι οι επικρίσεις σχετικά με το ότι δεν εξετάσθηκε δεόντως το ζήτημα της συμμόρφωσης με τις προϋπο-

θέσεις καταχωρίσεως βάσει του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 είναι σαφώς αβάσιμες.

91. Όσον αφορά, τέλος, το ζήτημα που τίγεται το αιτούν δικαστήριο, αν δηλαδή η ένδειξη «Bayerisches Bier» ήταν «νομίμως προστατευόμενη» ονομασία ή είχε «καθιερωθεί με τη χρήση» όπως ορίζει το άρθρο 17 του κανονισμού 2081/92, θα παρατηρήσω και πάλι ότι στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών απόκειται να προβούν στην εξέταση αυτή, βάσει της οποίας η Επιτροπή μπορεί να προχωρήσει στην καταχώριση της ενδείξεως, εκτός αν η εκτίμηση μαρτυρεί πρόδηλη πλάνη³³.

92. Θα παρατηρήσω, συναφώς, ότι, στο μέτρο που η Bavaria και η Bavaria Italia υποστηρίζουν ότι δεν υπήρχε στη Γερμανία σύστημα ειδικά καταρτισμένο για να εξασφαλίζει τη νομική προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων ή τουλάχιστον σύστημα παρόμοιου αποτελέσματος ή αντικειμένου, τα επιχειρήματά τους στηρίζονται σε εσφαλμένη ή εν πάση περιπτώσει πολύ συσταλτική ερμηνεία του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 2081/92. Πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, όταν τέθηκε σε ισχύ το κοινοτικό

32 — Βλ., συναφώς, σκέψεις 57 και 58 της αποφάσεως αυτής.

33 — Βλ. απόφαση Carl Kühne κ.λπ. (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 20, ιδίως σκέψη 60).

σύστημα προστασίας που διαμορφώνει ο κανονισμός 2081/92, δεν υπήρχε στα κράτη μέλη, περιλαμβανομένης και της Γερμανίας, κανένα σύστημα αυτού του είδους για την προστασία ονομασιών προελεύσεως και γεωγραφικών ενδείξεων³⁴. Συνεπώς, οι όροι «νομικώς προστατευόμενη» ονομασία και «που έχει καθιερωθεί με τη χρήση» δεν πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά, η δε ερμηνεία πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα να δίνει τη δυνατότητα στα διάφορα κράτη μέλη, παρά τις διαφορετικές νομικές παραδόσεις τους, να ζητούν την καταχώριση ονομασιών και ενδείξεων με την απλουστευμένη διαδικασία.

συμπέρασμα το οποίο εγκύρως συνάγεται ή πάντως δεν μαρτυρεί πρόδηλη πλάνη. Σημειωτέον, εξάλλου ότι η νομική προστασία και η χρήση της ονομασίας δεν είναι οπωσδήποτε έννοιες αλληλοαναιρούμενες ιδίως λόγω του ότι η χρήση μιας ονομασίας μπορεί μάλιστα σε ορισμένα συστήματα να συνιστά προαπαιτούμενο για την εκ του νόμου προστασία της.

93. Κατόπιν αυτού, συμφωνώ με τη Γερμανική Κυβέρνηση ότι οι πέντε διμερείς συμφωνίες για την προστασία της ενδείξεως «Bayerisches Bier» που μνημονεύονται στην αίτηση καταχωρίσεως αρκούν άνευ ετέρου να αποδείξουν τη νομική προστασία της ενδείξεως στη Γερμανία, στο πλαίσιο της αιτήσεως απλουστευμένης διαδικασίας.

95. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ορθώς θεώρησε ότι η ένδειξη «Bayerisches Bier» πληροί τις προϋποθέσεις της νόμιμης προστασίας ή της καθιερώσεως με τη χρήση ώστε να δικαιολογεί καταχώριση κατά την απλουστευμένη διαδικασία του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92.

94. Επιπλέον και εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή συνήγαγε, από τις συμφωνίες αυτές, σε συνδυασμό με διάφορες ονομασίες μπίρας που περιέχουν την ένδειξη «Bayerisches Bier» και από ορισμένα δημοσιεύματα που της υπέβαλε η Γερμανική Κυβέρνηση, ότι η ένδειξη είχε καθιερωθεί με τη χρήση,

96. Κατόπιν αυτού, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι λόγοι που παραθέτει το αιτούν δικαστήριο σχετικά με ενδεχόμενη παράλειψη συμμορφώσεως προς τις τυπικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή της απλουστευμένης διαδικασίας βάσει του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 είναι αβάσιμοι.

34 — Όπ.π., σκέψη 338βλ. επίσης, στο πλαίσιο αυτό, απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2005, C-465/02 και C-466/02, Γερμανία και Δανία κατά Επιτροπής (Σύλλογή 2005, σ. I-9115, σκέψη 98).

δ) Έκτο και έβδομο σκέλος του ερωτήματος σχετικά με ενδεχόμενη παράλειψη συμμορφώσεως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις των άρθρων 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', 3, παράγραφος 1, και 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92

λογία, συνιστά παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 2081/92. Δεύτερον, δεν υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ ποιότητας, φήμης ή άλλων χαρακτηριστικών της εν λόγω μπίρας και της γεωγραφικής προελεύσεώς της από τη Βαυαρία.

97. Με τα ερωτήματα αυτά που πρέπει να συνεξεταστούν, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν η καταχώριση της ονομασίας «Bayerisches Bier» ως ΠΓΕ είναι άκυρη καθόσον στην πραγματικότητα πρόκειται για «κοινό όρο» και δεν εμφανίζει «άμεση σχέση», κατά την έννοια της αποφάσεως Warsteiner Brauerei³⁵, μεταξύ συγκεκριμένης ποιότητας, φήμης ή άλλων χαρακτηριστικών και συγκεκριμένης προέλευσης (Βαυαρία) με αποτέλεσμα να μην πληροί τις ουσιαστικές προϋποθέσεις των άρθρων 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', 3, παράγραφος 1, και 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92.

100. Η Bavaria και η Bavaria Italia υποστηρίζουν εν συνεχεία ότι η κοινή φύση των ενδείξεων «Bayerisches Bier» προέκυψε λόγω της ευρείας χρήσεως της βαυαρικής μεθόδου παραγωγής που στηρίζεται στη βραδεία ζύμωση. Το βάσιμο της κατάφασης αυτής αποδεικνύει η χρήση του όρου «Bavaria», ή οι μεταφράσεις του σε άλλες γλώσσες ως στοιχείου ονομασιών, εμπορικών σημάτων και εταιρικών επωνυμιών σε όλο τον κόσμο, περιλαμβανομένης και της Γερμανίας, και ως συνωνύμου της μπίρας σε τρία τουλάχιστον κράτη μέλη (Δανία, Σουηδία και Φινλανδία).

i) Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων

98. Κατά την Ολλανδική Κυβέρνηση, την Bavaria και την Bavaria Italia, οι λόγοι ακυρότητας που θίγουν τα σκέλη αυτά του ερωτήματος είναι βάσιμοι.

101. Η Bayerischer Brauerbund, η Επιτροπή και το Συμβούλιο, καθώς και η Γερμανική, η Ελληνική και η Ιταλική Κυβέρνηση αμφισβητούν την ερμηνεία που προτείνει το αιτούν δικαστήριο.

99. Η Bavaria και η Bavaria Italia υποστηρίζουν, πρώτον, ότι, αφού η Βαυαρία είναι χώρα, η καταχώριση ΠΓΕ με το ίδιο όνομα, σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει ειδική δικαιο-

102. Όσον αφορά, ειδικότερα, την προϋπόθεση του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 2081/92, η Επιτροπή υποστηρίζει, πρώτον, ότι στο οικείο κράτος

³⁵ — Απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2000, C-312/98 (Συλλογή 2000, σ. I-9187).

μέλος εναπόκειται να εξετάσει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις, ενώ οι έλεγχοι που διεξάγει η Επιτροπή και το Συμβούλιο είναι επιφανειακοί και περιορίζονται στη διαπίστωση ότι δεν υπάρχει πρόδηλη πλάνη.

ii) Εκτίμηση

103. Εν πάση περιπτώσει, όπως υποστηρίζουν η Bayerischer Brauerbund, η Επιτροπή, το Συμβούλιο και η Γερμανική και η Ιταλική Κυβέρνηση, βάσει του κανονισμού 1347/2001, το κρίσιμο στοιχείο που δικαιολογούσε την καταχώριση της ονομασίας «Bayerisches Bier» ως ΠΓΕ δεν ήταν τόσο η ποιότητα της μπίρας ή κάποιο άλλο χαρακτηριστικό, όσο η φήμη της. Επιπλέον, είναι σαφές ότι ο όρος «χώρα» αναφέρεται σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα αλλά όχι σε περιφέρεια.

104. Όσον αφορά το κοινό του όρου, οι παρεμβαίνοντες συμμερίζονται την άποψη ότι κανένα στοιχείο από τη διάταξη περί παραπομπής δεν θίγει την αιτιολογία που παρατίθεται στο προοίμιο του κανονισμού 1347/2001. Η Ιταλική Κυβέρνηση προσθέτει ότι αυτό είναι ζήτημα που μπορεί να προβληθεί μόνον κατά τη διάρκεια της διαδικασίας καταχώρισεως και ότι, εν πάση περιπτώσει, η Bavaria και η Bavaria Italia δεν απέδειξαν ότι κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως καταχώρισεως, η ένδειξη είχε καταστεί κοινή. Η Bayerischer Brauerbund υποστηρίζει ότι το ζήτημα αυτό είναι πραγματικό ζήτημα, η εκτίμηση του οποίου δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου στο πλαίσιο αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως. Η Γερμανική Κυβέρνηση παραπέμπει και πάλι στις διμερείς συμφωνίες που μνημονεύονται στο σημείο 74 ανωτέρω, ως απόδειξη ότι η ένδειξη δεν είναι κοινή.

105. Θα παρατηρήσω εξ αρχής ότι, καίτοι η καταχώριση κατά την απλουστευμένη διαδικασία προϋποθέτει ότι η συγκεκριμένη ονομασία ανταποκρίνεται στις ουσιαστικές προϋποθέσεις του κανονισμού 2081/92, που απορρέουν από τον ορισμό της γεωγραφικής ένδειξης που παραθέτει το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού αυτού και από την απαγόρευση της καταχωρίσεως ονομασιών που είναι ή έχουν καταστεί κοινές, κατά την έννοια των άρθρων 3, παράγραφος 1, και 17, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού³⁶, και καίτοι η Επιτροπή έχει την υποχρέωση να εξακριβώνει πριν την καταχώριση ότι η ονομασία φαίνεται να πληροί τις προϋποθέσεις αυτές³⁷, ο δικαστικός έλεγχος της ουσίας των ζητημάτων αυτών πρέπει πάντως να παραμείνει περιορισμένος σε ορισμένες πτυχές.

106. Οι περιορισμοί αυτοί προκύπτουν, αφενός, από το γεγονός ότι, όπως προανέφερα, το καθήκον εξακριβώσεως της συμμόρφωσης προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις του κανονισμού 2081/92, φέρει η ίδια η Επιτροπή, ως εκ της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ των οικείων κρατών μελών

36 — Βλ. συναφώς, μεταξύ άλλων, απόφαση της 16ης Μαρτίου 1999, C-289/96, C-293/96 και C-299/96, Δανία κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. I-1541, σκέψη 92).

37 — Βλ., συναφώς, σημείο 86 ανωτέρω και απόφαση Δανία κ.λπ. κατά Επιτροπής (προπαρατεθείσα, ιδίως σκέψη 54).

και της Επιτροπής, είναι δυνατό να περιορίζεται το ίδιο καθόσον η εξακρίβωση αυτή απαιτεί λεπτομερή γνώση ζητημάτων που οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους είναι καλύτερα σε θέση να ελέγξουν³⁸.

107. Αφετέρου, στο μέτρο που η Επιτροπή έχει την υποχρέωση να διενεργήσει την απαραίτητη εξακρίβωση της συμμόρφωσης προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις για την καταχώριση πρέπει να σημειωθεί ότι, εφόσον είναι σαφές ότι η εκτίμηση αυτή μπορεί να ενέχει περίπλοκες και εκ των πραγμάτων ευαίσθητες κρίσεις, όπως είναι ιδίως το ζήτημα αν ένας όρος είναι ή δεν είναι κοινός στα κράτη μέλη, πρέπει να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή έχει κάποιο περιθώριο εκτιμήσεως³⁹.

108. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν νομίζω ότι τα ζητήματα που προβάλλει το αιτούν δικαστήριο σχετικά με τις ουσιαστικές προϋποθέσεις του κανονισμού 2081/92 αποδεικνύουν ότι η καταχώριση της ονομασίας «Bayerisches Bier» διά του κανονισμού 1347/2001 πρέπει να θεωρηθεί άκυρη.

109. Όσον αφορά τη συμμόρφωση προς το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 2081/92, το άρθρο αυτό επιβάλλει, πρώτον, να υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ μιας συγκεκριμένης ποιότητας, φήμης ή άλλου χαρακτηριστικού του προϊόντος και της συγκεκριμένης γεωγραφικής προέλευσής του⁴⁰.

110. Συναφώς, όπως διευκρίνισαν η Επιτροπή και το Συμβούλιο η απόφαση για την καταχώριση της ονομασίας «Bayerisches Bier» ως ΠΓΕ στηρίχθηκε, σύμφωνα με τα υποβληθέντα χαρακτηριστικά, κυρίως στη φήμη που έχει γενικότερα κατά την άποψή τους η μπίρα προελεύσεως Βαυαρίας.

111. Η Επιτροπή, προφανώς, θεώρησε ότι κατά τον χρόνο της καταχώρισεως, η ιδιαίτερη φήμη της μπίρας παραγωγής Βαυαρίας στηρίζεται στη μακρά παράδοση ζυθοποιίας στη Βαυαρία και στα μέτρα που ελήφθησαν ενωρίς ώστε να εξασφαλιστεί ορισμένη ποιότητα παραγωγής όπως αποδεικνύει π.χ. ο γερμανικός «Reinheitsgebot» που ανατρέχει στο 1516. Φρονώ ότι βασίμως συνάγεται το συμπέρασμα αυτό.

38 — Βλ. σημεία 85 έως 87 ανωτέρω και απόφαση Carl Kühne κ.λπ. (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 20, σκέψεις 50 έως 54 και 59 επ.).

39 — Βλ. συναφώς, νομολογία σε διάφορους τομείς του κοινοτικού δικαίου σχετικά με την άσκηση αρμοδιοτήτων από τα κοινοτικά όργανα σε ζητήματα που ενέχουν περίπλοκες οικονομικές και/ή κοινωνικές εκτιμήσεις: μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 14ης Ιανουαρίου 1997, C-169/95, Ισπανία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. I-135, σκέψη 34) της 19ης Νοεμβρίου 1998, C-150/94, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1998, σ. I-7235, σκέψη 49) της 14ης Δεκεμβρίου 2000, C-99/99, Ιταλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-11535, σκέψη 26) της 12ης Μαρτίου 2002, C-27/00 και C-122/00, Omega Air κ.λπ. (Συλλογή 2002, σ. I-2569, σκέψη 65) της 29ης Απριλίου 2004, C-372/97, Ιταλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. I-3679, σκέψη 83), και της 12ης Οκτωβρίου 2004, C-87/00, Nicoli (Συλλογή 2004, σ. I-9357, σκέψη 37).

40 — Βλ. αποφάσεις Warsteiner Brauerei (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 35, σκέψη 43), και της 7ης Μαΐου 1997, C-321/94 έως C-324/94, Pistre κ.λπ. (Συλλογή 1997, σ. I-2343, σκέψη 35).

112. Στο μέτρο που το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί επίσης ότι δεν υπάρχει στην αγορά επί του παρόντος προϊόν με την ονομασία «Bayerisches Bier» που να έχει τέτοια άμεση σχέση με την προέλευσή του, αλλά ένα ευρύ φάσμα μπίρας διαφόρων τύπων που έχουν ως κοινό χαρακτηριστικό μόνον ότι παράγονται από ζυθοποιία στη Βαυαρία, η παρατήρηση αυτή μάλλον στηρίζεται σε εσφαλμένη αντίληψη της φύσεως της ΠΓΕ και σε κάποια σύγχυση μεταξύ της έννοιας της ΠΓΕ και της έννοιας του εμπορικού σήματος. Αυτό που είναι καθοριστικό στο πλαίσιο της καταχωρίσεως ΠΓΕ δεν είναι το αν η ποιότητα, η φήμη ή άλλα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου τύπου ή της συγκεκριμένης μπίρας αποδίδονται στη γεωγραφική προέλευσή της, αλλά το αν η σχέση αυτή υπάρχει μεταξύ του ποτού «μπίρα» και της συγκεκριμένης γεωγραφικής προέλευσης. Ομοίως, σκοπός της ΠΓΕ δεν είναι να διακρίνει ορισμένο προϊόν ή παραγωγό, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλους τους παραγωγούς και για όλα τα προϊόντα, εν προκειμένω για όλα τα είδη μπίρας, που προέρχονται από τη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή και εμφανίζουν τα σχετικά χαρακτηριστικά του προϊόντος.

113. Δεύτερον, κατά τον ορισμό της γεωγραφικής ένδειξης που παραθέτει το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 2081/92, η ένδειξη πρέπει να περιέχει «το όνομα μιας περιοχής, ενός συγκεκριμένου τόπου ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μιας χώρας».

114. Καίτοι μπορεί κατ' εξαίρεση να είναι δυνατή η καταχώριση της επίδικης ΠΓΕ, έστω και αν η Βαυαρία θεωρηθεί ως «χώρα», φρονώ ότι η άποψη που υποστηρίζουν η Bavaria, η Bavaria Italia και η Ολλανδική Κυβέρνηση

είναι απορριπτέα. Η Βαυαρία είναι Land, δηλαδή ένα από τα ομόσπονδα κράτη της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και δεν είναι ορθό να θεωρηθεί ως «χώρα» κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 2081/92, διότι χώρα είναι η Γερμανία. Συνεπώς, η Βαυαρία πρέπει να θεωρηθεί ως «περιοχή» κατά την έννοια της διάταξης αυτής, περιοχή, θα μπορούσα να προσθέσω, με ιδιαίτερα έντονη πολιτισμική ταυτότητα και ιδιαίτερες παραδόσεις στο πλαίσιο των οποίων η μπίρα κατέχει εξέχουσα θέση.

115. Συνεπώς, από τα στοιχεία που μνημονεύει το αιτούν δικαστήριο δεν προκύπτει ότι η καταχώριση της ονομασίας «Bayerisches Bier» δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 2081/92.

116. Όσον αφορά το ζήτημα αν η ένδειξη «Bayerisches Bier» πρέπει να θεωρηθεί ως κοινή ονομασία κατά την έννοια των άρθρων 3, παράγραφος 1, και 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92, υπενθυμίζω ότι, κατά πάγια νομολογία, για να κριθεί αν μια ονομασία έχει καταστεί κοινή, πρέπει, «κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2081/92, να λαμβάνονται υπόψη οι περιοχές παραγωγής του προσδιοριζόμενου προϊόντος τόσο εντός όσο και εκτός του κράτους μέλους που πέτυχε την καταχώριση της επίμαχης ονομασίας, η κατανάλωση

του προϊόντος αυτού, ο τρόπος με τον οποίο η επίμαχη ονομασία γίνεται αντιληπτή από τους καταναλωτές τόσο εντός όσο και εκτός του οικείου κράτους μέλους, η ύπαρξη τυχόν ειδικών εθνικών ρυθμίσεων σχετικών με αυτό το προϊόν, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο η επίμαχη ονομασία έχει χρησιμοποιηθεί στο κοινοτικό δίκαιο⁴¹.»

117. Όσον αφορά ειδικότερα το επιχείρημα που εξέτασε το αιτούν δικαστήριο ότι δηλαδή η επίδικη ένδειξη χρησιμοποιείται παραδοσιακά για να χαρακτηρίσει, από τον 19ο αιώνα, μια συγκεκριμένη μέθοδο παραγωγής που στηρίζεται στη βραδεία ζύμωση και εφαρμόστηκε αρχικά στη Βαυαρία, αλλά διαδόθηκε σε όλη την Ευρώπη, πρέπει να σημειωθεί, κατ' αρχάς ότι, ακόμα και αν αυτό αληθεύει, όπως ακριβώς μια ονομασία που αρχικά συνέδεε προϊόντα με ορισμένη περιοχή μπορεί να καταστεί κοινή με την πάροδο του χρόνου, είναι δυνατό μια ονομασία που αρχικά υπήρξε κοινή να χρησιμοποιηθεί και πάλι με την έννοια της γεωγραφικής ενδείξεως ενός προϊόντος, όπως συνέβη, κατά την Επιτροπή και το Συμβούλιο, με την ονομασία «Bayerisches Bier» μετά το 1940.

118. Εξάλλου, όπως επισημαίνει η Επιτροπή και όπως προκύπτει από την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1347/2001, η Επιτροπή κάλεσε όλα τα κράτη μέλη να υποβάλουν στοιχεία σχετικά με τη χρήση

της ονομασίας «Bayerisches Bier» ή μερών αυτής, προκειμένου να κρίνει αν ο όρος αυτός είναι κοινός, στο επίπεδο της Κοινότητας.

119. Καίτοι βεβαίως πέντε κράτη μέλη, όπως τόνισαν η Bavaria και η Bavaria Italia, επισήμαναν ότι η ονομασία αυτή ή οι μεταφράσεις της κατέστησαν ίσως κοινές σ' αυτά, η Επιτροπή έκρινε, αφού εξέτασε τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή της, ότι μόνο στη Δανία οι όροι «bajersk» και «bajer» τείνουν να χρησιμοποιούνται κοινώς για να χαρακτηρίσουν γενικά την μπίρα.

120. Η διαπίστωση αυτή της Επιτροπής ότι σε ένα κράτος μέλος λέξεις που σχετίζονται με την ονομασία «Bayerisches Bier» τείνουν να καταστούν κοινές, η οποία στηρίζεται σε εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων την οποία δεν θεωρώ προδήλως εσφαλμένη, δεν αποκλείει άνευ ετέρου τη δυνατότητα η ένδειξη αυτή να καταχωριστεί βάσει των άρθρων 3, παράγραφος 1, και 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92⁴².

121. Κατά συνέπεια, τα στοιχεία που παραθέτει το αιτούν δικαστήριο δεν στηρίζουν το συμπέρασμα ότι η ένδειξη «Bayerisches Bier»

41 — Βλ. αποφάσεις της 26ης Φεβρουαρίου 2008, C-132/05, Επιτροπή κατά Γερμανίας (Συλλογή 2008, σ. I-957, σκέψη 53), και Γερμανία και Δανία κατά Επιτροπής (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 34, σκέψεις 76 έως 99).

42 — Βλ., απόφαση Γερμανία και Δανία κατά Επιτροπής (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 34, σκέψεις 75 έως 84).

καταχωρίστηκε κατά παράβαση της απαγορεύσεως καταχωρίσεως ονομάτων που είναι ή έχουν καταστεί κοινά, κατά τα άρθρα 3, παράγραφος 1, και 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92, ή ότι η Επιτροπή υπερέβη το οικείο περιθώριο εκτιμήσεως όταν εξέτασε αν συντρέχει αυτή η προϋπόθεση της καταχωρίσεως.

122. Επομένως οι λόγοι ακυρότητας που παραθέτουν το έκτο και έβδομο σκέλος του ερωτήματος είναι αβάσιμοι.

ε) Όγδοο σκέλος του ερωτήματος που αφορά ενδεχόμενη παράβαση ουσιαστικών προϋποθέσεων του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2081/92

123. Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν μήπως η καταχώριση της ενδείξεως «Bayerisches Bier» έπρεπε να αποκλειστεί βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2081/92, δεδομένου ότι, λόγω «της φήμης» των εμπορικών σημάτων Bavaria και της διάρκειας χρησιμοποίησής τους, η ένδειξη «Bayerisches Bier» «θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή όσον αφορά την πραγματική ταυτότητα του προϊόντος».

ι) Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων

124. Κατά την Ολλανδική Κυβέρνηση καθώς και την Bavaria και την Bavaria Italia στο ερώτημα αυτό αρμόζει καταφατική απάντηση.

125. Η Bavaria και η Bavaria Italia φρονούν ότι το ερώτημα αυτό συνδέεται με το δεύτερο ερώτημα, το οποίο αφορά τη συνύπαρξη της ΠΓΕ «Bayerisches Bier» με το εμπορικό σήμα «Bavaria». Υποστηρίζουν ότι, αφού η τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1347/2001 δεν δέχεται ότι υπάρχει πιθανότητα παραπλανήσεως των καταναλωτών κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2081/92, η πιθανότητα αυτή πρέπει επίσης να αποκλειστεί στο πλαίσιο της ανάλυσης σχετικά με τη συνύπαρξη των προαναφερθέντων όρων και, κατά συνέπεια, η συνύπαρξη αυτή πρέπει να επιτραπεί.

126. Η Bayerischer Brauerbund, η Επιτροπή, το Συμβούλιο καθώς και η Γερμανική, η Ελληνική και η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζουν ότι η περίπτωση την οποία καλύπτει το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2081/92 δεν είναι η περίπτωση των «Bayerisches Bier» και «Bavaria».

127. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο επισημαίνουν το ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως που αφήνει στα θεσμικά όργανα το άρθρο 14,

παράγραφος 3, του κανονισμού 2081/92. Όπως και η Γερμανική Κυβέρνηση, υπογραμμίζουν ότι, βάσει των πληροφοριών και των στοιχείων που συνέλεξαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας και δεδομένου του αριθμού των καταχωρισμένων εμπορικών σημάτων που περιέχουν τη λέξη «Bavaria» ή παρόμοιες λέξεις, έστω και αν δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι τα σήματα αυτά απέκτησαν διακριτικό χαρακτήρα με την παρατεταμένη και έντονη χρήση τους, τα διαβιβασθέντα αποδεικτικά στοιχεία δεν αρκούσαν για να στηρίξουν το συμπέρασμα ότι οι καταναλωτές θα συνέδεαν τις μπίρες «Bavaria» με τις εταιρίες Bavaria και Bavaria Italia, και όχι με το γερμανικό ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας. Μάλιστα αυτό ακριβώς συμβαίνει δεδομένου ότι πολλές «βαυαρικές» μπίρες και άλλα προϊόντα από τη Βαυαρία που φέρουν το όνομα αυτό υπήρχαν στο εμπόριο κατά τον κρίσιμο χρόνο. Κατά συνέπεια, κρίθηκε βάσει των διαθεσίμων στοιχείων ότι η καταχώριση της ένδειξης «Bayerisches Bier» δεν θα παραπλανούσε τους καταναλωτές ως προς την πραγματική ταυτότητα του προϊόντος.

ii) Εκτίμηση

128. Το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2081/92 είναι σαφές ότι σκοπεύει να προστατεύσει το εμπορικό σήμα που υπάρχει ήδη κατά τον χρόνο της καταχώρισεως, καθόσον απαγορεύει την καταχώριση ονομασίας προελεύσεως ή γεωγραφικής ενδείξεως αν αυτή θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή όσον αφορά την πραγματική ταυτότητα του προϊόντος. Η διάταξη, όπως την ερμηνεύω, σκοπεύει να αποκλείσει το ενδεχόμενο συγχύσεως, στην αντίληψη του καταναλωτή, μεταξύ ενός προϊόντος που φέρει ΠΓΕ και ενός με συγκεκριμένο εμπορικό σήμα.

129. Το αν αυτό συμβαίνει κρίνεται από τον κοινοτικό νομοθέτη, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, «λαμβάνομένης υπόψη της φήμης ενός σήματος και της διάρκειας χρησιμοποίησέως του».

130. Εν προκειμένω, όπως σαφώς προκύπτει από την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1347/2001, το Συμβούλιο και η Επιτροπή, αναγνωρίζοντας το «Bavaria» ως έγκυρο εμπορικό σήμα, κατέληξαν στο συμπέρασμα βάσει των στοιχείων και πληροφοριών που είχαν στη διάθεσή τους ότι η καταχώριση της ενδείξεως «Bayerisches Bier» ως ΠΓΕ δεν θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την πραγματική ταυτότητα του προϊόντος όσον αφορά το εμπορικό σήμα «Bavaria».

131. Σημειωτέον, συναφώς, ότι ούτε το αιτούν δικαστήριο ούτε τα μέρη στην παρούσα δίκη, και ειδικότερα η Bavaria και η Bavaria Italia και η Ολλανδική Κυβέρνηση, προσκόμισαν στοιχεία αποδεικνύοντα κατά πόσον η διαπίστωση αυτή είναι εσφαλμένη.

132. Αρκεί, συνεπώς, να σημειωθεί ότι δεν αμφισβητείται ότι η ονομασία «Bavaria» είναι γνωστότατο και καθιερωμένο εμπορικό σήμα που χρησιμοποιείται πολύ καιρό, όπως

τόνισαν οι ίδιες οι Bavaria και Bavaria Italia. Εξάλλου, από τις παρατηρήσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής προκύπτει ότι, εξετάζοντας το ζήτημα αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2081/92, έλαβαν ιδιαίτερος υπόψη τη χρονική διάρκεια και την ένταση της χρήσεως του σήματος Bavaria και τον διακριτικό χαρακτήρα που απέκτησε κατ' αυτόν τον τρόπο το σήμα αυτό.

στ) Συμπέρασμα σχετικά με την εξέταση του κύρους

135. Βάσει των προεκτεθέντων πρέπει να γίνει δεκτό ότι από τη σχετική εξέταση δεν προέκυψε κανένα στοιχείο που να θίγει το κύρος του κανονισμού 1347/2001 ή του κανονισμού 2081/92 στον οποίο στηρίζεται.

B — Δεύτερο ερώτημα

133. Γι' αυτόν τον λόγο, η διαπίστωση ότι η γεωγραφική ένδειξη «Bayerisches Bier» και το εμπορικό σήμα «Bavaria» δεν εμπίπτουν στην περίπτωση που σκοπεί να καλύψει το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2081/92 δεν φαίνεται εσφαλμένη ή εξερχόμενη των ορίων διακριτικής ευχέρειας που είχαν η Επιτροπή και το Συμβούλιο όταν εξέτασαν το ζήτημα αυτό⁴³, δεδομένου ότι όσο μεγαλύτερη είναι η φήμη ενός εμπορικού σήματος, και συνεπώς εντονότερος ο διακριτικός χαρακτήρας του, τόσο μικρότερη είναι η πιθανότητα να παραπλανηθούν οι καταναλωτές σε σημείο να αποδώσουν σ' αυτό το εμπορικό σήμα ένα προϊόν συγκεκριμένης ΠΓΕ.

136. Με το δεύτερο ερώτημα, που υποβάλλεται για την περίπτωση που το πρώτο ερώτημα θα κρινόταν απαράδεκτο ή αβάσιμο, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν ποια αποτελέσματα μπορεί να έχει η καταχώριση της ενδείξεως «Bayerisches Bier» ως ΠΓΕ, επί προϋπαρχόντων εμπορικών σημάτων που περιέχουν τη λέξη «Bavaria». Ειδικότερα, ερωτά αν ο κανονισμός 1347/2001 έχει την έννοια ότι η καταχώριση αυτή μπορεί να μην έχει αρνητικά αποτελέσματα όσον αφορά το κύρος και τη δυνατότητα χρήσεως αυτών των εμπορικών σημάτων.

134. Κατόπιν αυτού, ο λόγος ακυρότητας σχετικά με ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2081/92 πρέπει να θεωρηθεί αβάσιμος.

1. Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων

137. Η Bavaria και η Bavaria Italia υποστηρίζουν ότι η συνύπαρξη της ΠΓΕ «Bayerisches Bier» με τα προϋπάρχοντα εμπορικά σήματα που περιέχουν τη λέξη «Bavaria» επιτρέπεται

43 — Βλ. σημεία 106 και 107 ανωτέρω.

ρητά, πράγμα που δεσμεύει τα εθνικά δικαστήρια, βάσει της τέταρτης αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού 1347/2001. Εν πάση περιπτώσει, από την τρίτη και την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92.

άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92, δεν μπορεί λογικά να θεωρηθεί ότι ορισμένη διαπίστωση του κοινοτικού νομοθέτη δεν ευσταθεί τόσο για την Κοινότητα όσο και για τα κράτη μέλη. Εν πάση περιπτώσει, τα εθνικά δικαστήρια μπορούν να εφαρμόσουν το άρθρο 14, παράγραφος 2, μόνο σε σχέση με τον χρόνο μετά την καταχώριση.

138. Επισημαίνουν, πρώτον, ότι τα εμπορικά σήματα είναι προγενέστερα της καταχωρίσεως της ΠΓΕ, όπως είναι και η χρήση της λέξης «Bavaria» στην επωνυμία της εταιρίας. Δεύτερον, το κύρος και η καλή πίστη των εμπορικών σημάτων καθώς και η απουσία κινδύνου παραπληρώσεως επιβεβαιώθηκαν και από τη θέση των διαφόρων αντιπροσώπων κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες του κανονισμού 1347/2001 που εκφράστηκε σε πολυάριθμα έγγραφα, καθώς και στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού και από τις συνεχείς αναφορές των Κάτω Χωρών ως χώρας προελεύσεως της μπίρας στα προαναφερθέντα σήματα και ενδείξεις.

140. Στο ίδιο πνεύμα, είναι αντίθετο προς τη γενική οικονομία του κανονισμού 2081/92 να προστατεύεται η ένδειξη «Bayerisches Bier» ως ΠΓΕ διότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο δεν διαπίστωσαν σύγκρουση με τα καταχωρισμένα εμπορικά σήματα «Bavaria», ενώ, αντιθέτως, αν το εθνικό δικαστήριο διαπιστώσει τέτοια σύγκρουση, η προστασία καλύπτει την ένδειξη «Bayerisches Bier» προς βλάβη των σημάτων «Bavaria».

139. Η Ολλανδική Κυβέρνηση συμμερίζεται την άποψη των Bavaria και Bavaria Italia και υποστηρίζει ότι, καθ' όλη τη διαδικασία καταχωρίσεως, η Επιτροπή και η Γερμανική Κυβέρνηση τάχθηκαν υπέρ της συνύπαρξης των καταχωρισμένων εμπορικών σημάτων «Bavaria» και της ΠΓΕ «Bayerisches Bier» και ότι το στοιχείο αυτό αντικατοπτρίζεται τόσο στα πρακτικά που περιελήφθησαν στον φάκελο όσο και στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1347/2001. Καίτοι στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να εφαρμόσει το

141. Η Bayerischer Brauerbund και η Επιτροπή καθώς και η Τσεχική, η Γερμανική, η Ελληνική και η Ιταλική Κυβέρνηση επισημαίνουν ότι, αντιθέτως, στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να κρίνει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92 και, συνεπώς, αν μπορεί να συνεχιστεί η χρήση των εμπορικών σημάτων «Bavaria».

142. Η Τσεχική Κυβέρνηση παρατηρεί ότι, οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 14 του κανονισμού 2081/92 έχουν διαφορετικούς στόχους και δεν μπορούν να συγχωνευθούν. Η μεν συμμόρφωση προς το άρθρο 14, παράγραφος 3, πρέπει να εκτιμηθεί πριν από την καταχώριση, ενώ το άρθρο 14, παράγραφος 2, αφορά τη χρήση εμπορικού σήματος μετά την καταχώριση και, βάσει αυτού, το εθνικό δικαστήριο μπορεί να απαγορεύσει τη χρήση προγενέστερου εμπορικού σήματος.

143. Κατά την Επιτροπή, ο κανονισμός 1347/2001 δεν αντανakλά καμιά οριστική θέση ως προς τη συνύπαρξη της ΠΓΕ «Bayerisches Bier» και των εμπορικών σημάτων που περιέχουν τη λέξη «Bavaria». Κατά την άποψη της Ελληνικής Κυβέρνησης, οι αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού αυτού συνιστούν απόδειξη ότι δεν θα παραπλανηθούν οι καταναλωτές.

144. Η Bayerischer Brauerbund υποστηρίζει ότι η τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1347/2001 αφορά μόνον το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2081/92 και δεν μπορεί να εφαρμοστεί στο άρθρο 14, παράγραφος 2. Κατά την Bayerischer Brauerbund, οι προϋποθέσεις που θεσπίζει το άρθρο 14, παράγραφος 2, δεν πληρούνται εν προκειμένω καθόσον, πρώτον, τα εν λόγω σήματα δεν θα μπορούσαν να παραπλανήσουν τους καταναλωτές ως προς τη γεωγραφική προέλευση του εν λόγω ζύθου και, δεύτερον, δεν καταχωρίστηκαν καλόπιστα, δεδομένου ότι συνιστούν παράβαση της εθνικής και διεθνούς νομοθεσίας που εφαρμόζεται στη χώρα καταχωρίσεως του σήματος κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως καταχωρίσεως.

2. Εκτίμηση

145. Όπως προκύπτει από τη διάταξη περί παραπομπής και τις παρατηρήσεις, μεταξύ άλλων, των Bavaria και Bavaria Italia, το υπό κρίση ερώτημα αν η καταχώριση της ένδειξης «Bayerisches Bier» ως ΠΓΕ από τον κανονισμό 1347/2001 μπορεί να επηρεάσει το κύρος ή τη δυνατότητα χρησιμοποίησης των υπαρχόντων σημάτων που περιέχουν τη λέξη «Bavaria» υποβάλλεται σε σχέση, ιδίως, με την τρίτη και την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού.

146. Πρέπει, συνεπώς, να σημειωθεί κατ' αρχάς ότι το προοίμιο μιας κοινοτικής πράξεως παραθέτει την αιτιολογία και την πρόθεση του κοινοτικού νομοθέτη όσον αφορά την έκδοση της πράξεως. Υπ' αυτή την ιδιότητα, οι αιτιολογικές σκέψεις κοινοτικής πράξεως μπορούν να είναι χρήσιμες για το Δικαστήριο, εφόσον παραθέτουν τους λόγους που υπαγορεύουν την έκδοση της πράξεως ως βάση για την εκτίμηση του κύρους της πράξεως⁴⁴ ή, καθόσον διευκρινίζουν το αντικείμενο και τον σκοπό της νομοθετικής πράξεως, μπορούν επίσης να ληφθούν υπόψη στην ερμηνεία των διατάξεων της πράξης αυτής⁴⁵.

44 — Βλ., π.χ., αποφάσεις της 22ας Ιανουαρίου 1986, 250/84, Eridania κ.λπ. (Συλλογή 1986, σ. 117, σκέψη 37), της 19ης Σεπτεμβρίου 2002, C-336/00, Huber (Συλλογή 2002, σ. I-7699, σκέψη 35), και της 9ης Σεπτεμβρίου 2004, C-304/01, Ισπανία κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. I-7655, σκέψη 50).

45 — Βλ., π.χ., αποφάσεις της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, C-184/99, Grzelczyk (Συλλογή 2001, σ. I-6193, σκέψη 44), και της 16ης Οκτωβρίου 2007, C-411/05, Palacios de la Villa (Συλλογή 2007, σ. I-8531, σκέψεις 42 και 44).

147. Αντιθέτως, οι αιτιολογικές σκέψεις της κοινοτικής πράξεως δεν έχουν δεσμευτική νομική ισχύ καθεαυτές και ανεξαρτήτως των κυρίως διατάξεων της πράξεως⁴⁶.

148. Εν προκειμένω, συνεπώς, η τρίτη και η τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1347/2001 δεν μπορούν να προβληθούν ως βάση για τη συνύπαρξη των εμπορικών σημάτων που περιέχουν τη λέξη «Bavaria» με την ΠΓΕ «Bayerisches Bier».

149. Τα έννομα αποτελέσματα που συνεπάγεται η πράξη καταχώρισεως ως ΠΓΕ, όπως ο κανονισμός 1347/2001 εν προκειμένω, καθορίζονται από τον κανονισμό 2081/92 στον οποίο στηρίζεται η καταχώριση αυτή⁴⁷. Αν και κατά πόσον η καταχώριση της ενδείξεως «Bayerisches Bier» ως ΠΓΕ από τον κανονισμό 1347/2001 μπορεί να επηρεάσει το κύρος ή τη χρήση των προϋπαρχόντων σημάτων «Bavaria» θα κριθεί συνεπώς βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού 2081/92, το οποίο ρητά ρυθμίζει τη σχέση μεταξύ ονομασιών που καταχωρούνται βάσει του κανονισμού αυτού και εμπορικών σημάτων.

150. Επ' αυτού, όπως σωστά παρατήρησαν διάφοροι διάδικοι, οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 14 του κανονισμού 2081/92 έχουν η καθεμία διαφορετικούς στόχους και λειτουργίες στο πλαίσιο της ισορροπίας που ο κανονισμός αυτός επιδιώκει να επιτύχει μεταξύ της προστασίας γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προελεύσεως, αφενός, και των δικαιωμάτων εκ των εμπορικών σημάτων, αφετέρου.

151. Όσον αφορά το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού, η διάταξη αυτή παρέχει, όπως προανέφερα, προστασία σε προϋπάρχοντα εμπορικά σήματα καθόσον εμποδίζει την καταχώριση ενδείξεως ή ονομασίας η χρήση της οποίας θα μπορούσε να προκαλέσει σύγχυση με προγενέστερο εμπορικό σήμα⁴⁸.

152. Το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2081/92, αν εφαρμοστεί ορθώς από τον κοινοτικό νομοθέτη, ενεργεί ως φραγμός στην καταχώριση ενδείξεων και ονομασιών που μπορούν να δημιουργήσουν σύγχυση με υπάρχον εμπορικό σήμα κατά τη συγκεκριμένη έννοια της διάταξης αυτής,

46 — Βλ., κατ' αυτή την έννοια, απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 1998, C-162/97, Nilsson κ.λπ. (Συλλογή 1998, σ. I-7477, σκέψη 54).

47 — Το γεγονός ότι το αιτούν δικαστήριο αναφέρθηκε στο ερώτημα αυτό μόνο στον κανονισμό 1347/2001 δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να λάβει επίσης υπόψη και τον κανονισμό 2081/92. Βλ. κατ' αυτή την έννοια, μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 2ας Φεβρουαρίου 1994, C-315/92, Verband Sozialer Wettbewerb, γνωστή ως «Clinique» (Συλλογή 1994, σ. I-317, σκέψη 7), και της 7ης Ιουλίου 2005, C-153/03, Weide (Συλλογή 2005, σ. I-6017, σκέψη 25).

48 — Βλ. σημεία 128 και 129 ανωτέρω.

χωρίς όμως να αποκλείει το ενδεχόμενο να έρχεται το προϋπάρχον εμπορικό σήμα σε σύγκρουση με την καταχωρισθείσα ονομασία κατά την έννοια του άρθρου 13 του κανονισμού 2081/92.

κρίση ότι η γεωγραφική ένδειξη «Bayerisches Bier» μπορεί να συνυπάρξει με εμπορικά σήματα που περιέχουν τη λέξη «Bavaria».

153. Το «τεστ συμβατότητας», που στηρίζεται στην πιθανότητα συγχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού, κάθε άλλο παρά καλύπτει όλες τις περιπτώσεις στις οποίες, σύμφωνα με το σύστημα προστασίας που παρέχει το άρθρο 13 του κανονισμού, τα εμπορικά σήματα μπορούν να συγκρούονται με ονομασίες που καταχωρούνται βάσει του κανονισμού αυτού. Είναι σαφές λόγου χάρη ότι μπορεί να υπάρχει υπαινιγμός προστατευομένης ονομασίας, κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2081/92, όταν δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των σχετικών προϊόντων ακόμη και όταν δεν υπάρχει καμιά κοινοτική προστασία των στοιχείων που συνθέτουν την ονομασία τα οποία επαναλαμβάνονται στην επίμαχη ορολογία⁴⁹.

154. Συνεπώς, η διαπίστωση του κοινοτικού νομοθέτη εν προκειμένω, που παρατίθεται στην τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1347/2001, ότι δηλαδή τηρείται η προϋπόθεση καταχωρίσεως του άρθρου 14, παράγραφος 3, δεν ισοδυναμεί με δεσμευτική

155. Αντιθέτως, η αρχή της συνύπαρξης καθιερώνεται στο άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92, το οποίο θέτει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες το προγενέστερο εμπορικό σήμα –ακόμη και αν η χρήση του αντιστοιχεί σε μια από τις περιπτώσεις που καλύπτει το άρθρο 13 του κανονισμού⁵⁰— μπορεί να συνεχίσει να χρησιμοποιείται, παρά την καταχώριση μιας ονομασίας ή ενδείξεως.

156. Η διάταξη αυτή, όπως είναι σαφές από τη διατύπωσή της, επιτρέπει τη συνέχιση της χρήσεως εμπορικού σήματος που έρχεται σε σύγκρουση με προστατευομένη γεωγραφική ένδειξη ή ονομασία προελεύσεως κατά την έννοια του άρθρου 13 του κανονισμού 2081/92 μόνον υπό τον όρον ότι, πρώτον, το εμπορικό σήμα καταχωρίστηκε καλόπιστα πριν από την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως καταχωρίσεως της ονομασίας προελεύσεως ή της γεωγραφικής ενδείξεως και, δεύτερον, ότι δεν υπάρχουν λόγοι ακυρότητας ή ανακλήσεως του εμπορικού σήματος κατά την έννοια των άρθρων 3, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ζ', και 12, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας περί σημάτων.

49 — Βλ. απόφαση Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 12, σκέψη 26).

50 — Αν δεν συμβαίνει αυτό, τότε δεν υπάρχει, a priori, από τη σκοπιά της προστασίας που παρέχει ο κανονισμός 2081/92, σύγκρουση μεταξύ της καταχωρισθείσας ονομασίας και του εμπορικού σήματος.

157. Με άλλα λόγια, σ' αυτές τις περιορισμένες περιπτώσεις, δηλαδή οσάκις το προγενέστερο εμπορικό σήμα δεν καταχωρίστηκε καλόπιστα —πράγμα που, σύμφωνα με την απόφαση *Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola*, ανάγεται βασικά στο αν η υποβολή αιτήσεως καταχώρισεως του εμπορικού σήματος έγινε σύμφωνα με το δίκαιο, εθνικό και διεθνές, που ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως— ή, καίτοι το σήμα καταχωρίστηκε καλόπιστα, αν ενδέχεται να κριθεί άκυρο ή να ανακληθεί για τους συγκεκριμένους λόγους που προβλέπουν οι οικείες διατάξεις της οδηγίας περί σημάτων, η προστασία της καταχωρισθείσας ονομασίας προελεύσεως ή γεωγραφικής ενδείξεως υπερέρχει έναντι του προϋπάρχοντος εμπορικού σήματος⁵¹.

158. Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι το Δικαστήριο σαφώς έκρινε με την απόφαση *Gorgonzola* ότι στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να κρίνει αν το συγκεκριμένο εμπορικό σήμα καταχωρίστηκε καλόπιστα και αν ενδέχεται να κριθεί άκυρο ή να ανακληθεί βάσει της οδηγίας περί σημάτων⁵².

159. Αυτό συνεπάγεται ότι η κρίση αυτή δεν απόκειται στον κοινοτικό νομοθέτη κατά την

καταχώριση ονομασίας προελεύσεως ή γεωγραφικής ενδείξεως βάσει του κανονισμού 2081/92.

160. Από τα προεκτεθέντα είναι σαφές ότι ο κοινοτικός νομοθέτης, αναφέροντας στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1347/2001 ότι η χρήση ορισμένων εμπορικών σημάτων, όπως «*Bavaria*», μπορεί να συνεχιστεί παρά την καταχώριση της γεωγραφικής ενδείξεως «*Bayerisches Bier*» εφόσον αυτά πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92, απλώς περιγράφει την έννομη κατάσταση η οποία εν πάση περιπτώσει προκύπτει από το άρθρο αυτό.

161. Συνεπώς, προτείνω, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 1347/2001, σε συνδυασμό με τον κανονισμό 2081/92, έχει την έννοια ότι η καταχώριση της ενδείξεως «*Bayerisches Bier*» ως προστατευομένης γεωγραφικής ενδείξεως δεν επηρεάζει το κύρος ή τη δυνατότητα χρήσεως προϋπαρχόντων εμπορικών σημάτων τρίτων χωρών που περιέχουν τη λέξη «*Bavaria*», αρκεί πάντως τα σήματα αυτά να έχουν καταχωριστεί καλόπιστα και να μην ενδέχεται να κριθούν άκυρα ή να ανακληθούν βάσει της οδηγίας περί σημάτων, όπως ορίζει το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92, ζήτημα το οποίο κρίνεται από το εθνικό δικαστήριο.

⁵¹ — Απόφαση προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 12 (σκέψεις 35 και 37).

⁵² — Όπ.π. (σκέψεις 36 και 42).

V — Πρόταση

162. Συνεπώς, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει τις ακόλουθες απαντήσεις στα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Από την εξέταση του προδικαστικού ερωτήματος δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να θίξουν το κύρος του κανονισμού (ΕΚ) 1347/2001 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2001, για τη συμπλήρωση του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) 1107/96 της Επιτροπής, σχετικά με την καταχώριση των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 1992, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων, στον οποίο στηρίζεται.
- 2) Ο κανονισμός 1347/2001, σε συνδυασμό με τον κανονισμό 2081/92, έχει την έννοια ότι η καταχώριση της ενδείξεως “Bayerisches Bier” ως προστατευομένης γεωγραφικής ενδείξεως δεν επηρεάζει το κύρος ή τη δυνατότητα χρήσεως προϋπαρχόντων εμπορικών σημάτων τρίτων χωρών που περιέχουν τη λέξη “Bavaria”, αρκεί πάντως τα σήματα αυτά να έχουν καταχωριστεί καλόπιστα και να μην ενδέχεται να κριθούν άκυρα ή να ανακληθούν βάσει της οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων, όπως ορίζει το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92, ζήτημα το οποίο κρίνεται από το εθνικό δικαστήριο.»